

65 lat

**Katedry Chorób Wewnętrznych
z Kliniką Koni, Psów i Kotów**

**Wydziału Medycyny Weterynaryjnej
Uniwersytetu Przyrodniczego
we Wrocławiu**

**historia i współczesność
1945–2010**

Józef Nicpoń

65 lat

**Katedry Chorób Wewnętrznych
z Kliniką Koni, Psów i Kotów**

Wydziału Medycyny Weterynaryjnej
Uniwersytetu Przyrodniczego
we Wrocławiu

historia i współczesność
1945–2010

Wrocław

Autor
prof dr hab. Józef Nicpoń

Opiniodawca
dr hab. Jakub Tyszkiewicz, prof. nadzw.

Opracowanie redakcyjne i korekta:
mgr Anna Piskor, mgr Elżbieta Winiarska-Grabosz

Łamanie
Halina Sebzda

Projekt okładki
Kornel Owczarek

Zdjęcia:
Tomasz Woźny, Tomasz Lewandowski,
Archiwum Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu

Monografia CIX

© Copyright by Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, Wrocław 2010

ISSN 1898-1151
ISBN 978-83-7717-033-5

WYDAWNICTWO UNIwersytetu PRZYRODniczego WE WROCLAWIU
Redaktor Naczelny – prof. dr hab. Andrzej Kotecki
ul. Sopocka 23, 50–344 Wrocław, tel. 71 328–12–77
e-mail: wyd@up.wroc.pl

Nakład: 150 + 16 egz. Ark. wyd. 5,7. Ark. druk. 5,5
Druk i oprawa: F.P.H. „ELMA”

***„Od nas zależy, czy marzenie stanie się planem,
a plan jutrzejszy faktem”***

SPIS TREŚCI

1. ROZWÓJ KATEDRY W LATACH JUBILEUSZU 65-LECIA	9
2. KIEROWNICY KATEDRY W LATACH 1945–2010	15
3. PRACOWNICY NAUKOWO-DYDAKTYCZNI W LATACH 1945–2010	16
4. PRACOWNICY NAUKOWO-DYDAKTYCZNI POLIKLINIKI	17
5. WYKAZ DOKTORÓW HABILITOWANYCH I DOKTORÓW, KTÓRZY WYKONALI PRACĘ W KATEDRZE	18
6. WYKAZ PRACOWNIKÓW TECHNICZNYCH I ADMINISTRACYJNYCH	
7. BADANIA NAUKOWE PROWADZONE W KATEDRZE.....	21
8. NAUCZANIE. PROGRAMY STUDIÓW 1945–2010	28
9. USŁUGI LEKARSKO-WETERYNARYJNE	30
10. KONGRESY, SYMPOZJA, KONFERENCJE ORGANIZOWANE PRZEZ KATEDRĘ.....	31
11. WAŻNIEJSZE ODZNACZENIA, WYRÓŻNIENIA I NAGRODY	32
12. BAZA LOKALOWA	34
13. HISTORIA POLIKLINIKI.....	35
14. HISTORIA ZAKŁADU PARAZYTOLOGII.....	40
15. OBECNA STRUKTURA KATEDRY CHOROÓB WEWNĘTRZNYCH Z KLINIKĄ KONI, PSÓW I KOTÓW	45
16. TABLO – AKTUALNI PRACOWNICY	46
17. ŻYCIORYSY SAMODZIELNYCH PRACOWNIKÓW NAUKOWO-DYDAKTYCZNYCH	55
ZAŁĄCZNIKI	67

1. Rozwój Katedry w latach jubileuszu 65-lecia

Obecna Katedra Chorób Wewnętrznych z Kliniką Koni, Psów i Kotów Wydziału Medycyny Weterynaryjnej Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, a dawna Katedra Patologii i Terapii Szczegółowej Chorób Wewnętrznych Zwierząt Domowych Wydziału Medycyny Weterynaryjnej Uniwersytetu i Politechniki we Wrocławiu rozpoczęła swą działalność w listopadzie 1945 r. Pierwszym jej kierownikiem i organizatorem był prof. dr h.c. Zygmunt Markowski, były kierownik równoimiennej katedry w Akademii Medycyny Weterynaryjnej we Lwowie, który oprócz piastowania ww. stanowiska zarządzał także w tym czasie (1945–1951) Katedrą Propedeutyki Klinicznej i Diagnostyki Chorób Wewnętrznych oraz Katedrą Epizootiologii i był opiekunem Katedry Farmakologii. W latach 1945–1947 był również pierwszym dziekanem utworzonego we Wrocławiu Wydziału Medycyny Weterynaryjnej. Pierwszymi współpracownikami prof. Markowskiego w Katedrze Patologii i Terapii Szczegółowej Chorób Wewnętrznych byli lek. wet. Władysław Baran (Barnecki), późniejszy profesor, pierwszy kierownik Katedry Fizjopatologii i dr Szymon Gelb, asystenci uczelni lwowskiej. Ten ostatni jednak już w 1946 r. wyjechał za granicę. W tym samym czasie pracował też w Katedrze lek. wet. Bronisław Hauptman, a obowiązki młodszego asystenta pełnił Jan Koprowski, były student Akademii Medycyny Weterynaryjnej we Lwowie. Od maja 1946 r. na stanowisko starszego asystenta, a potem adiunkta powołany został lek. wet. Bronisław Gancarz, były asystent Kliniki Chorób Wewnętrznych Lekarsko-Weterynaryjnych Kursów Zawodowych, a następnie w latach 1944–1946 Państwowego Instytutu Weterynaryjnego we Lwowie, późniejszy profesor i trzeci, po prof. Z. Markowskim i prof. S. Rungem, kierownik Katedry Chorób Wewnętrznych. W tym czasie funkcjonowała również Katedra Propedeutyki Klinicznej i Diagnostyki Chorób Wewnętrznych, która została włączona w 1952 r., po utworzeniu Wyższej Szkoły Rolniczej, do Katedry Chorób Wewnętrznych jako Zakład Diagnostyki Chorób Wewnętrznych, kierowany początkowo przez zastępcę profesora dr. Bronisława Gancarza, a potem przez doc. dr. Tadeusza Janiaka. Obie wyżej wymienione katedry ulokowano w pomieszczeniach poniemieckiego Instytutu Rolniczego przy ul. C.K. Norwida 25. Katedra Patologii i Terapii Szczegółowej Chorób Wewnętrznych, oprócz gabinetu profesora, posiadała 6 pokoi, w których urządzono pracownie i laboratorium kliniczne, a także ambulatorium oraz tzw. klinikę stacjonarną dla małych zwierząt. Większe trudności wyłoniły się przy organizowaniu ambulatorium dla dużych zwierząt. Jedyne pomieszczenie nadające się do tego celu było bardzo małe, źle oświetlone i zimne. Tam z konieczności, oprócz przyjmowania do badań i leczenia dużych zwierząt, odbywały się ćwiczenia kliniczne dla studentów. Ponadto w jednym z pokoi umieszczono i zabezpieczono zbiory biblioteczne, które z czasem przekazano uczelnianej Bibliotece Głównej.

Oprócz działalności organizacyjnej, dydaktycznej i naukowej Katedra Chorób Wewnętrznych była w czasie pierwszych 10 lat swego istnienia bardzo silnie powiązana ze służbą lekarsko-weterynaryjną w terenie. Związane to było z czasochłonnymi wyjazdami w teren do różnych gospodarstw państwowych i prywatnych w celu dokonywania na bieżąco konsultacji, diagnozowania i leczenia chorób zwierząt. Ponadto prowadzone były już wówczas kursy dla terenowych lekarzy weterynaryjnych, między innymi kurs rozpoznawania i zwalczania gruźlicy u zwierząt (wspólnie z Katedrą Epizootiologii).

Pracownicy Katedry.

W pierwszym rzędzie od lewej: J. Piekarska, M. Bulla, K. Kubiak, J. Nicpoń, U. Pasławska, Z. Sołtysiak, A. Noszczyk-Nowak, J. Nawój.

W drugim rzędzie od lewej: M. Gorczykowski, A. Sikorska-Kopyłowicz, W. Hildebrand, J. Spużak, A. Doda, A. Cekiera, J. Popiel, J. Stępień, M. Skonieczna, B. Grochowski.

W trzecim rzędzie od lewej: A. Połozowski, J. Pacoń, M. Wrzosek, P. Jonkisz, P. Sławuta, M. Jankowski, E. Gąsior, M. Grzegory, A. Kurosad, I. Poświatowska-Kaszczyszyn, J. Wincza, J. Rydlewski, G. Sapikowski, B. Szczepańska, K. Michlik, E. Palczyńska, Z. Surma, P. Bednarz, E. Wieczorkiewicz

Stosunkowo duża liczba przewodów doktorskich przeprowadzonych w Katedrze Patologii i Terapii Szczegółowej Chorób Wewnętrznych w pierwszych latach jej działalności po wojnie we Wrocławiu dowodzi, że mimo poważnych trudności już wtedy owocnie rozwijała się w tej placówce działalność naukowa.

W dniu 13 września 1951 r. zmarł kierownik Katedry prof. dr Zygmunt Markowski. Rada Wydziału zleciła kierownictwo Katedry prof. dr. Stanisławowi Rungemu z Wyższej Szkoły Rolniczej w Poznaniu, byłemu asystentowi lwowskiej Akademii

Medycyny Weterynaryjnej, który te obowiązki pełnił do swojej śmierci w 1953 r. Kolejnym kierownikiem Katedry został zastępca profesora – dr Bronisław Gancarz, który prowadził tę placówkę przez 30 lat, aż do przejścia na emeryturę w 1983 r.

W 1953 r. polepszył się nieco stan bazy lokalowej Katedry na skutek przeniesienia jej do nowego budynku, przeznaczonego dla katedr podstawowych. W dalszym jednak ciągu stan pomieszczeń klinicznych Katedry niewiele się poprawił. Wyraźna zmiana nastąpiła dopiero w 1962 r., po przekazaniu nowego budynku przy pl. Grunwaldzkim 47. Nadal jednak Katedra z Kliniką nie posiadała własnych środków do transportu dużych zwierząt gospodarskich oraz do wyjazdu w teren ze studentami, co bardzo utrudniało praktyczne szkolenie studentów w zakresie chorób wewnętrznych. Oprócz wspomnianych wyżej trudności transportowych istniały w Katedrze także przeszkody natury administracyjnej w poprawie sytuacji na lepszą. Dopiero w latach 1984–1985 udało się lepiej powiązać pracę Kliniki Chorób Wewnętrznych z praktyką terenową poprzez powołanie przy niej kliniki wyjazdowej, zwanej Polikliniką. Ale powołanie Polikliniki to odrębna historia i żmudne postępowanie.

Na podkreślenie w tym okresie zasługuje bardzo dobra współpraca z Katedrą Chorób Wewnętrznych i Propedeutyki Wyższej Szkoły Weterynaryjnej w Brnie, głównie z profesorem P. Jagoszem – kierownikiem Katedry i wieloletnim Rektorem tej Szkoły oraz doc. dr. Józefem Illkiem, późniejszym kierownikiem tej Katedry. Współpraca ta dzięki wielkiej życzliwości prof. Jagosza objęła cały Wydział Medycyny Weterynaryjnej we Wrocławiu.

Zmiany kadrowe na przestrzeni pierwszych 40 lat były w Katedrze, podobnie jak w innych tego typu placówkach, dość liczne. Przyszło wielu młodych pracowników, ale i wielu odeszło na emeryturę. Ten też okres był czasem bardzo intensywnej współpracy z terenem. Zorganizowano ponad 200 wyjazdów i opracowano tyle samo różnych ekspertyz, głównie dla ferm bydła, a także dla ferm świń. Wyjazdy często odbywały się wspólnie z pracownikami Kliniki Położniczej – wystarczy wspomnieć prof. dr. hab. Z. Samborskiego, doc. dr. Karola Marcinkowskiego, z Kliniki Chorób Zakaźnych prof. dr. hab. J. Zwierzchowskiego, a także pracowników Katedry Żywienia Wydziału Zootechnicznego, zwłaszcza prof. dr. hab. Jerzego Presia. Istotny wpływ na rozwój tych badań i ich poszerzenie miał 2-letni wyjazd na Stypendium Humboldta (1978–1980) dr. Józefa Nicponia do Klinik für kleine Klauentiere Tierärztliche Hochschule Hannover, kierowanej wówczas przez wieloletniego Rektora tej Uczelni, wielkiego przyjaciela Polaków, prof. dr. dr. h.c. multi Wilhelma Schulzego. Wykonane pod jego kierownictwem badania były podstawą pracy habilitacyjnej dr. Józefa Nicponia, a przede wszystkim zaowocowały ścisłą współpracą, dzięki której otrzymaliśmy nowoczesną aparaturę. W 1980 r. Katedra otrzymała z fundacji Humboldta najnowszy wtedy aparat do oznaczania równowagi kwasowo-zasadowej, była to pierwsza w Polsce i jedyna przez długi jeszcze okres aparatura na Wydziałach Weterynaryjnych, niezbędna do prowadzenia rozpoczętych wówczas badań. Niedługo potem z Kliniki Chorób Koni tej Uczelni od prof. dr. hab. dr. h. c. Eckeharda Deegeny Katedra otrzymała pierwsze endoskop oraz gastroskop dla koni i w krótkim czasie, bo w 1985 r., z Fundacji Humboldta, dzięki wspólnym badaniom z Kliniką Chorób Koni, pierwszy nowy aparat do USG. Dzięki tej współpracy i wzajemnym kontaktom można było ją dalej rozszerzać o pozostałe kliniki. Ze współpracy korzystali już nie tylko pracownicy Katedry Chorób

Wewnętrznych, ale także pracownicy innych klinik naszego Wydziału. Odbywano tam długo- i krótkoterminowe staże i wyjazdy kolejno do Kliniki Chorób Bydła kierowanej wówczas przez prof. dr. dr. h.c. M. Stöbera, a następnie przez prof. dr. E. Scholza (prof. J. Nicpoń 6 mies., prof. R. Badura 1 mies., doc. B. Osiński 1 mies., prof. A. Dubiel), Kliniki Chorób Psów i Kotów kierowanej przez prof. dr. Brasa, a następnie prof. I. Noltego (prof. J. Nicpoń 3 mies.), Kliniki Chorób Koni – kierowanej przez prof. E. Deegena (prof. J. Nicpoń czterokrotnie, prof. Modrakowski, prof. T. Janiak). W niedługim czasie współpracę poszerzono o kliniki innych wydziałów i uczelni niemieckich. Wspomnę tutaj tylko Klinikę Chorób Wewnętrznych kierowaną przez prof. dr. dr. h.c. W. Krafta i Klinikę Chorób Bydła kierowaną przez prof. dr. dr. h.c. J. Dirksena, a następnie przez prof. dr. hab. Klee oraz Instytut Żywienia kierowany przez prof. dr. dr. h.c. K. Kinzlego Wydziału Medycyny Weterynaryjnej Uniwersytetu Ludwiga Maxymiliana w Monachium.

W 1973 r. dokonano reorganizacji Uczelni i Katedra Chorób Wewnętrznych weszła w skład Instytutu Nauk Klinicznych, którego dyrektorem został prof. dr. hab. dr. h.c. R. Badura, a wicedyrektorem doc. dr. K. Marcinkowski. Klinika Chorób Wewnętrznych była kierowana przez prof. dr. B. Gancarza. Tak było do 1982 r., kiedy to Katedra odzyskała swoją dawną nazwę – Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych.

W roku 1983 na emeryturę przeszedł prof. dr. Bronisław Gancarz, a kierownikiem został prof. dr. Tadeusz Janiak, który kierował Katedrą do 1986 r.

W 1986 r. z chwilą przejścia na emeryturę prof. dr. Tadeusza Janiaka Katedra przeszła pewien kryzys. Nikt nie pozostał w laboratorium, ambulatorium i sekretariacie, brakowało podstawowej aparatury diagnostycznej, a budynek wymagał generalnego remontu.

W 1986 r. kierownictwo Katedry objął doc. dr. hab. Józef Nicpoń. Odmłodzona kadra, zmiany jakie zaszły w kraju: likwidacja RZD, Państwowych Gospodarstw Rolnych, spadek hodowli bydła i świń, prywatyzacja usług weterynaryjnych oraz duży wzrost zainteresowania i chęć posiadania zwierząt towarzyszących, a tym samym zwiększona liczba psów i kotów wśród pacjentów Kliniki spowodowały, że głównym aspektem zainteresowań Kliniki stały się choroby małych zwierząt. Powodem takiego ukierunkowania było również odejście na emeryturę wielu specjalistów z zakresu chorób dużych zwierząt.

Ze względów dydaktycznych i nie tylko znowu powrócił problem dużych zwierząt. Funkcjonująca dobrze Poliklinika, która swoim działaniem obejmowała RZD AR i okoliczne rejony została pozbawiona pacjentów, gdyż RZD i wiele PGR zaczęło przeżywać trudny okres, a następnie uległo likwidacji. Po wieloletnich staraniach, mając bezpośredni wpływ z racji pełnionej funkcji dziekana i dzięki przychylności Rektora prof. dr. hab. Tadeusza Szulca, zakupiono nowy środek transportu – 9-osobowego Forda Transita, zatrudniono kierowcę i uzyskano zgodę na opiekę nad oborą na Swojcu oraz rozpoczęto starania o powołanie obory dydaktycznej. Nawiązano ścisłą współpracę z Torami Wyścigowymi, a wcześniej podpisano umowę z Fermą Świń Łosice i Ubojnią Koni w Rawiczu, co zapewniło studentom i pracownikom Katedry dostęp do dużych zwierząt. Poliklinika rozpoczęła na nowo wyjazdy w teren, głównie do ferm bydła.

Kolejna reorganizacja na Uczelni doprowadziła w 2002 r. do połączenia Katedry Chorób Wewnętrznych z Katedrą Parazytologii – nowo powstałą jednostkę nazwano Katedrą Chorób Wewnętrznych i Pasożytniczych z Kliniką Chorób Koni, Psów i Kotów. Trudności finansowe Katedry zmusiły do podjęcia współpracy z wieloma firmami, dzięki której prowadzone badania były często podstawą do publikacji naukowych i rozpraw doktorskich. W tym okresie bardzo dobrze rozwinięto działalność usługową, głównie dzięki dużemu zaangażowaniu pracowników, ich dużej wiedzy i w miarę dobremu wyposażeniu ambulatorium.

W dalszym ciągu rozwijano współpracę z ośrodkami zagranicznymi, dzięki której nasi pracownicy mogli wyjeżdżać tam na staże, konferencje, stypendia, a do nas przyjeżdżali pracownicy z zagranicy, głównie na organizowane konferencje, wykłady i staże naukowe, a także wspólnie prowadzono prace badawcze. W tym czasie Katedra współpracowała i miała dobre kontakty z Kliniką Chorób Koni, Kliniką Chorób Bydła i Kliniką Chorób Psów i Kotów Wyższej Szkoły Weterynaryjnej w Hannoverze, Katedrą Chorób Wewnętrznych i Kliniką Chorób Bydła Wydziału Medycyny Weterynaryjnej i Uniwersytetu w Monachium, Centrum Laserowym – Laser und Medizin Technologie GmbH w Berlinie oraz Akademią Medycyny Weterynaryjnej we Lwowie, gdzie co roku wyjeżdża kilka osób na konferencje, wykłady oraz prowadzone są wspólne badania, a pracownicy Uczelni Lwowskiej odbywają u nas staże naukowe i wykonują podstawowe badania do prac doktorskich. Katedra, aczkolwiek w mniejszym stopniu, współpracuje także z Katedrami Wydziału Medycyny Weterynaryjnej w Lipsku oraz Brnie. Dobrze układa się współpraca z prywatną Kliniką prof. dr. K.A. von Plockiego w Baden Baden, gdzie odbywają staże nasi asystenci. W 2003 r. rozpoczęto współpracę z Kliniką Neurologiczną Uniwersytetu w Zurychu kierowaną przez prof. dr. hab. A. Jaggiego. W ramach tej współpracy prowadzone są wspólne badania, nasi asystenci odbywają tam staże, a pracownicy z tamtej Kliniki przyjeżdżają także na wykłady i konferencje.

Katedra ma podpisane dwustronne umowy o współpracy z Katedrami Akademii Medycznej we Wrocławiu – Katedrą i Kliniką Kardiologii, Katedrą Anatomii Patologicznej i Zakładem Mikrobiologii, w ramach których prowadzone są wspólne prace eksperymentalne.

Na podkreślenie w działalności Katedry zasługuje bardzo intensywny rozwój od 1997 r. szkoleń podyplomowych, głównie w ramach prowadzonych 3-letnich studiów specjalizacyjnych z zakresu chorób psów i kotów. Do roku 2010 w Katedrze zakończyło studia osiem grup, w których uczestniczyło 304 lekarzy weterynarii. Obecnie prowadzone są kolejne 4 grupy, w których studiują 124 osoby.

Do 2010 r. 51 lekarzy weterynarii uzyskało stopień doktora nauk weterynaryjnych, wypromowano 5 doktorów habilitowanych i 5 profesorów nadzwyczajnych. Tylko od 1986 r. stopień dr. n.wet. uzyskało 22 lekarzy weterynarii; dr. hab. – 2 osoby; stanowisko prof. Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu – 2 osoby; tytuł profesora – 2 osoby, 1 osoba stanowisko profesora zwyczajnego.

Podsumowując ostatni okres 65-lecia Katedry, należy zaznaczyć, że znacznie zmienił się profil badawczy tej placówki. Z chwilą połączenia się Katedry i Kliniki Chorób Wewnętrznych z Katedrą Parazytologii poszerzył się zakres badań o choroby pasożytnicze.

W latach 2006–2010 Katedra przeszła gruntowną rozbudowę i reorganizację. Wszystkie pracownie są dziś wyposażone w najnowocześniejszą aparaturę. Wyremontowano również gruntownie część Kliniki przeznaczoną dla dużych zwierząt oraz przeprowadzono remont i rozbudowę Kliniki przeznaczonej dla małych zwierząt. W tym też czasie znacznie została poszerzona współpraca z innymi jednostkami, szczególnie z Akademią Medyczną, Wojewódzkim Szpitalem Specjalistycznym we Wrocławiu i Wydziałem Nauk o Żywności.

W 2009 r. doszło do kolejnej zmiany nazwy Katedry na Katedrę Chorób Wewnętrznych z Kliniką Koni Psów i Kotów, w skład której wchodzi Zakład Diagnostyki Klinicznej i Zakład Parazytologii, którego historię załączono oddzielnie.

2. Kierownicy Katedry w latach 1945–2010

- prof. dr dr h.c. Zygmunt Markowski 1945–1951
- prof. dr Stanisław Runge 1951–1953
- prof. dr Bronisław Gancarz 1953–1983
- prof. dr Tadeusz Janiak 1983–1986
- prof. dr hab. dr h.c. Józef Nicpoń 1986–

Zygmunt Markowski

Stanisław Runge

Bronisław Gancarz

Tadeusz Janiak

Józef Nicpoń

3. Pracownicy naukowo-dydaktyczni w latach 1945–2010

Prof. dr dr h.c. Zygmunt Markowski 1945–1951, prof. dr Stanisław Runge 1951–1953, prof. dr Bronisław Gancarz 1946–1983, dr Władysław Baran (Barnecki) prof. dr 1945–1952, dr Szymon Gelb 1945–1946, dr Jan Koprowski 1945–1980, dr Wincenty Więckowski prof. dr hab. 1950–1952, prof. dr Tadeusz Janiak 1948–1986, dr Jarosław Grabiński 1950–1992, dr Henryk Balbierz prof. dr hab., 1950–1958, dr Maria Nikolańczuk prof. dr hab. 1953–1964, dr Feliks Dubowy 1953–1980, dr Antoni Długajczyk 1964–1967, prof. dr hab. Tadeusz Kwiatkowski 1954–1999, prof. dr hab. Zbigniew Hejłasz 1954–1990, dr Helena Raszevska 1947–1951, dr wet. Jadwiga Hoffman-Czajkowska 1949–1951, dr Sabina Koziorowska 1965–1986, dr Barbara Grzegorzak 1964–1997, dr Lesław Lewandowski 1966–1989, prof. dr hab. Józef Nicpoń 1970, lek. wet. Andrzej Krzyżanowski 1984–1987, lek. wet. Mirosława Lewicka 1984–1996, lek. wet. Sławomir Wirski 1980–1984, dr Krzysztof Janeczko 1987–1999, dr hab. Urszula Paślawska, prof. UP 1989, dr Paweł Czerw 1989–2003, dr Jarosław Popiel 1990, dr Maciej Nowak 1991–1998, dr Paweł Jonkisz 1991; dr hab. Krzysztof Kubiak, prof. UP 1991, lek. wet. Piotr Janowicz 1993–1998, dr Jarosław Mazur 1994–2001, dr Krisztina Kungl 1998–2007, dr Janusz Rydlewski 1998, lek. wet. Robert Wójcicki 1999–2002, lek. wet. Krzysztof Bioły 1999–2005, dr Ryszard Mordak 1999, dr Grzegorz Sapikowski 2000, dr Marcin Jankowski 2002, dr Piotr Sławuta 2003, dr Marcin Wrzosek 2003, dr Artur Niedźwiedź 2004, dr Jolanta Spuzak 2004, dr Agnieszka Kurosad 2004, prof. dr hab. Zenon Sołtysiak 2003, dr Maria Długiewicz-Bulla 1972, dr Jolanta Piekarska 1997, dr Andrzej Połozowski 1982, dr Jarosław Pacoń 1988, dr Kamila Glińska-Suchocka 2007, dr Agnieszka Noszczyk-Nowak 2006, dr Agnieszka Sikorska-Kopyłowicz 2010.

4. Pracownicy naukowo-dydaktyczni i dydaktyczni Polikliniki

Dr Jacek Boruta, lek. wet. Jerzy Domoradzki, dr Maciej Nowak, dr Jarosław Zajączkowski, dr Jarosław Mazur, dr Ryszard Mordak, dr Janusz Rydlewski.

5. Wykaz doktorów habilitowanych i doktorów, którzy wykonali pracę w Katedrze

Doktorzy habilitowani

Tadeusz Kwiatkowski, Zbigniew Hejłasz, Józef Nicpoń, Urszula Paślawska, Krzysztof Kubiak

Lekarze weterynarii, którzy uzyskali stopień naukowy doktora

Jan Koprowski, Bronisław Gancarz, Jarosław Grabiński, Tadeusz Janiak, Władysław Baran (Barnecki), Wicenty Więckowski, Henryk Balbierz, Maria Nikołajczuk, Helena Raszevska, Lesław Lewandowski, Feliks Dubowy, Wanda Rogowska, Antoni Długajczyk, Sabina Koziorowska, Barbara Grzegorzak, Witold Janeczek, Eugeniusz Wiśniewski, Józef Nicpoń, Sybilla Tarkowska, Tomasz Tarkowski, Lucjan Solik, Janusz Jakielaszek, Ryszard Rybka, Jan Nienartowicz, Janusz Gottwald, Jerzy Dorenda, Łucja Winiowska, Urszula Paślawska, Paweł Lipiński, Krzysztof Janeczko, Jarosław Popiel, Krzysztof Kubiak, Paweł Jonkisz, Paweł Czerw, Grzegorz Sapikowski,

Wręczenie dyplomu doktorskiego
lek. wet. Katarzynie Mróz

Marcin Jankowski, Sylwia Kajdasz, Agnieszka Kurosad, Jolanta Spuzak, Marek Gajda, Krisztina Kungl, Wojciech Hildebrand, Katarzyna Mróz, Agnieszka Noszczyk-Nowak, Kamila Glińska-Suchocka, Monika Pawlas, Anna Dubińska, Artur Niedźwiedź, Marcin Wrzosek, Łukasz Matyszcak, Agnieszka Sikorska-Kopyłowicz.

6. Pracownicy techniczni i administracyjni

Dr Wanda Rogowska, lek. wet. Zbigniew Szumigalski, lek. wet. Anna Grajczyk, lek. wet. Lucjan Solik, prof. dr hab. lek. wet. Witold Janeczek (od 1972 do 1974), lek. wet. Jerzy Bąkowski, lek. wet. Elżbieta Kiełbowicz, lek. wet. Bogdan Sekula, dr Wojciech Hildebrand, lek. wet. Iwona Poświatowska-Kaszczyszyn, prof. dr hab. Aleksander Króliczek (od 1958 do 1964), dr Antoni Długajczyk, Lidia Lipowska-Zaborowska, Alfreda Wójcik, dr Sabina Koziorowska, mgr Maria Skrzyńska, mgr Janusz Jakielaszek, Bożena Krawczyk, Maria Rylska-Mistecka, mgr Alicja Mędrzak-Janeczek, mgr Maria Hampel, Beata Leśko, dr Maria Gizler, mgr Ewa Gabrysz, mgr Barbara Różańska, Grażyna Serafin, mgr Ewa Wiśniewska, mgr inż. Ewa Palczyńska, mgr Violetta Bartczak, mgr Zdzisława Piotrowicz, Barbara Leonowicz, Elżbieta Mędelewska, mgr Marta Gładysz, mgr Bernadeta Sip, mgr Anna Burek, mgr Maria Skonieczna, Krystyna Sotkiewicz, mgr Ewa Wieczorkiewicz, mgr Justyna Stępień, lek. wet. Helena Raszevska, lek.wet. Jadwiga Hoffman, Irena Fałatowicz, Aurelia Merczańska, Maria Ryl, Irena Wąsala, Marzena Kostrzewska, Łucja Daszkiewicz, Bożena Szczepańska, mgr inż. Jolanta Nawój, Jan Jachowski, Kacper Palej, Michał Wanad, Jan Podbielski, Romuald Konachowicz, Maria Ciołek, Eugeniusz Gąsior, Mariusz Kępa, Ryszard Safiej, Ryszard Urban, Andrzej Staszczak, Jan Niechacz, Mirosław Kasiura, Bebis Chadzimoriotis, Lucyna Królikiewicz, Piotr Gogacz, Dariusz Dekret, Józef Szachmytowski, Aniela Doda, Marek Kołata, Bogusław Grochowski, Rafał Woler, Monika Bretsznajder, mgr Michał Gorczykowski.

7. Badania naukowe prowadzone w Katedrze

W latach 50. badania naukowe były bardzo mocno związane z problematyką terenową i dotyczyły: niedokrwistości zakaźnej koni, leptospirozy, głównie u psów (były to pierwsze tego typu badania w Polsce), autointyksykacji u koni w przebiegu schorzeń kolkowych. Następnie przez wiele lat problemem badawczym były fizjologia i patologia przewodu pokarmowego u przeżuwaczy, wpływ pasz pochodzących z pastwisk nawożonych nawozami sztucznymi, choroby metaboliczne, głównie kwasica, alkalozia i ketoza oraz ich wpływ na produktyjność krów, w tym na ilość i jakość produkowanego mleka i stan zdrowia cieląt. Badania te pozwoliły na dokładne poznanie przyczyn i patomechanizmów powstawania chorób, ich niekorzystny wpływ na stan zdrowia krów ciężarnych, noworodków oraz ilość i skład produkowanej siary i mleka. Opracowano sposoby profilaktyki i leczenia biegunek cieląt, co bardzo znacznie zmniejszyło straty ekonomiczne. W tym czasie wykonano wiele prac z zakresu zaburzeń metabolicznych u świń, głównie dotyczących epifizjolizy świń. Przeprowadzono szerokie badania nad nową jednostką chorobową, jaką było Colitis X u koni (Nicpoń, Czerw), a także podjęto temat biochemicznych i biofizycznych uwarunkowań determinujących sprawność wysiłkową koni oraz badania w zakresie chorób układów pokarmowego i oddechowego, ze szczególnym uwzględnieniem badań endoskopowych jako pierwszych badań w Polsce (Nicpoń, Czerw, Niedźwiedź).

W latach 80. ubiegłego wieku w związku z burzliwym rozwojem medycyny weterynaryjnej, a przede wszystkim medycyny zwierząt towarzyszących, zrodziła się potrzeba specjalizacji w obrębie chorób wewnętrznych. Od tego czasu prowadzone są równoległe wielokierunkowe badania naukowe, zgodne z kierunkami specjalizacji poszczególnych pracowni.

Zespół badań endoskopowych utworzyli kierownik Katedry prof. dr hab. Józef Nicpoń, dr hab. Krzysztof Kubiak, dr Marcin Jankowski, dr Jolanta Spuzak oraz dr Grzegorz Sapikowski, którzy specjalizowali się w diagnostyce chorób małych zwierząt oraz dr Paweł Czerw, który zajmował się diagnostyką chorób koni. Była to pierwsza w Polsce weterynaryjna pracownia endoskopowa. Dotychczasowe wyniki z zakresu badań endoskopowych zwierząt zawarte zostały w: 1 rozprawie habilitacyjnej pt. „Kolonizacja błony śluzowej żołądka psów i kotów drobnoustrojami z rodzaju *Helicobacter* – aspekt kliniczny” oraz 5 pracach doktorskich: „Ocena przydatności fiberoskopii w diagnostyce schorzeń przewodu pokarmowego psów”, „Endoskopia w diagnostyce schorzeń narządu oddechowego u psów”, „Badanie popłuczyn oskrzelowo-pęcherzykowych w rozpoznawaniu chorób dolnych dróg oddechowych u psów”, „Analiza popłuczyn oskrzelowo-pęcherzykowych pobranych różnymi technikami w diagnostyce chorób dolnych dróg oddechowych kotów” i „Stężenie gastryny w suro-

wicy krwi jako wskaźnik stanu błony śluzowej żołądka u psów”. Należy podkreślić, że wymiernym efektem prowadzonych badań było również wydanie pierwszej w Polsce książki na temat endoskopii pt. „Badanie endoskopowe psów i kotów” oraz opublikowanie licznych artykułów w czasopismach zagranicznych i krajowych, a także referatów i doniesień prezentowanych na kongresach i konferencjach w kraju i za granicą. Pracownia diagnostyki endoskopowej chorób małych zwierząt jest od wielu lat wiodącym ośrodkiem nie tylko w dziedzinie badań naukowych czy działalności usługowej, ale także w zakresie kształcenia kadry weterynaryjnej. W pracowni tej organizowane są warsztaty szkoleniowe dotyczące badań endoskopowych psów i kotów. Z oferty tej skorzystali i nadal korzystają pracownicy innych ośrodków naukowych w Polsce oraz z zagranicy, a także lekarze wolnej praktyki. W ramach prowadzonej działalności naukowo-badawczej zespół badań endoskopowych współpracuje z: Akademią Medyczną we Wrocławiu, Uniwersytetem Wrocławskim, Lwowskim Narodowym Uniwersytecie Weterynarii i Biotechnologii, Instytutem Biologii Zwierząt we Lwowie. Szeroka i aktywna działalność badawcza oraz usługowa spowodowała potrzebę powiększenia zespołu, do którego dołączyli: dr Artur Niedźwiedź (choroby koni) oraz lek. wet. Maciej Grzegory (choroby psów i kotów). Tematyka badawcza zespołu koncentruje się wokół etiopatogenezy, diagnostyki i terapii chorób: przewodu pokarmowego, układu oddechowego oraz układu moczowego zwierząt, ze szczególnym uwzględnieniem endoskopii.

Badanie endoskopowe przedniego odcinka przewodu pokarmowego psa.
Od lewej:
lek. wet. M. Grzegory,
dr M. Jankowski,
dr J. Spużak

Katedra Chorób Wewnętrznych prowadzi od wielu lat owocną współpracę naukową z przemysłem, np. z Firmą Mars Polska, na potrzeby której wykonywane są badania żywieniowe karm i produktów dla psów oraz kotów. Wykonano wiele testów nad strawnością karm, ocenę ich akceptowalności i preferencji smakowych karm oraz produktów dla zwierząt. Badania u psów prowadziła dr Krisztina Kungl, a od 2007 r. dr Agnieszka Kurosad. Natomiast badania u kotów prowadził dr Grzegorz Sapikowski. Od 2010 r. opiekunem panelu dla psów i kotów jest dr Agnieszka Kurosad.

Dr Grzegorz Sapikowski w roku 2002 opuścił zespół endoskopowy i rozpoczął pracę nad utworzeniem pracowni stomatologii weterynaryjnej. W tym celu utworzył i kieruje również pracownią radiologiczną. Prowadzi badania naukowe nad oceną przydatności biomateriałów w leczeniu wrodzonych i nabytych ubytków błony śluzowej jamy ustnej psów oraz badania we współpracy z firmą BTL nad przydatnością technik laserowych w leczeniu chorób jamy ustnej psów oraz oceną kliniczną zastosowania laserów biostymulujących i zabiegowo-chirurgicznych w stomatologii weterynaryjnej.

Nefrologią weterynaryjną zajmują się dr Paweł Jonkisz, który prowadzi badania nad znaczeniem tkankowego czynnika niedokrwienia (HIF-1 alfa), hydroksylazy prolinowej (PHD-2) i inhibitora metaloproteinazy 1 (TIMP-1) w etiopatogenezie uszkodzenia nerek u psów oraz lek wet. Iwona Poświatowska, która prowadzi badania nad przydatnością cystatyny C i Iohexolu w ocenie pracy nerek u kotów.

Dr Piotr Sławuta kontynuuje badania nad zaburzeniami równowagi kwasowo-zasadowej u przeżuwaczy (Parametry równowagi kwasowo-zasadowej w przebiegu zespołu oddechowego u cieląt) i rozwija to zagadnienie w odniesieniu do koni (Parametry równowagi kwasowo-zasadowej i wartość luki anionowej krwi tętniczej i żylny u koni rasy małopolskiej) oraz zwierząt towarzyszących (Parametry równowagi kwasowo-zasadowej krwi tętniczej i włósczkowej u psów rasy beagle, zmiana parametrów równowagi kwasowo-zasadowej w czasie zaburzeń rytmu serca u psów rasy bokser, Badania nad występowaniem subklinicznej kwasicy oddechowej u psów rasy bokser w przebiegu zespołu brachycefalicznego), a także zwierząt dzikich.

Badanie endoskopowe układu oddechowego konia.

Od lewej:
dr M. Jankowski,
prof. dr hab. J. Nicpoń,
lek. wet. K. Michalik

Katedra Chorób Wewnętrznych jest uznanym ośrodkiem zajmującym się chorobami nowotworowymi psów i kotów. Badania te zapoczątkował Wojciech Hildebrand w swojej pracy doktorskiej pt. „Czynniki prognostyczne i skuteczność terapii chłoniaka złośliwego u psów”. Badania nad leczeniem tej choroby są nadal prowadzone w ramach badania: Obserwacje kardiotoksycznego wpływu doksorubicyny u psów leczonych z powodu chłoniaka złośliwego. Ponadto dr Kamila Glińska realizuje obecnie projekt pt. „Badania wybranych wskaźników biochemicznych w diagnostyce wodopiersia pochodzenia nowotworowego u psów i kotów”.

Problemami endokrynologii i dermatologii weterynaryjnej zajmuje się dr Jarosław Popiel. Badania w tej dziedzinie koncentrowały się wokół trzech zagadnień dotyczących pH skóry u zwierząt towarzyszących, zakażeń grzybiczych i zaburzeń hormonalnych (niedoczynność tarczycy, nadczynność kory nadnerczy i dysfunkcji gruczołów płciowych). Ponadto dr Popiel prowadzi badania nad zespołem astenii skóry, chorób autoimmunologicznych oraz udziałem neuropeptydu – substancji P w rozwoju atopowego zapalenia skóry u psów, a w najbliższym czasie badania dermatologiczne w ramach projektów unijnych: *Ovocura* i *Electrically modified biomaterials surface: from atom to applications*. Od roku 2009 do pracowni dermatologii i endokrynologii dołączyła lek. wet. Agnieszka Cekiera, która prowadzi badania nad alergicznymi i bakteryjnymi chorobami skóry.

Jedną z dynamicznie rozwijających się specjalizacji w Katedrze jest kardiologia. Od 20 lat prowadzone są badania kardiologiczne psów dotyczące elektrokardiografii i echokardiografii. Od 10 lat badane są również zmiany neurohormonalne u psów z niewydolnością serca na tle endokardiozy mitralnej. Obecnie prowadzone są obserwacje nad udziałem tlenu azotu w rozwoju przewlekłej niewydolności serca u świń z tachykardią jako modelu przewlekłej niewydolności serca dla człowieka, badania poziomu ekspresji alternatywnych transkryptów IL-1beta w mięśniu sercowym i wybranych tkankach u psów z krańcową niewydolnością serca, oceny czynności skurczowej komór serca u psów z chorobą zwyrodnieniową zastawek przedsionkowo-komorowych ocenianej na podstawie szybkości zmiany ciśnienia skurczowego w komorze lewej, czynności skurczowej przedsionków serca u psów z chorobą zwyrodnieniową zastawek przedsionkowo-komorowych ocenianej metodą Simsona, przydatności wybranych parametrów spoczynkowego badania EKG oraz 24-godzinne badania EKG metodą Holtera do oceny rokowania u psów wybranych ras predysponowanych do zachorowania na kardiomiopatię rozstrzeniową, nad wyznaczaniem wartości prawidłowych parametrów elektrokardiograficznych i echokardiograficznych psów rasy golden retriever, labrador i PON oraz zmianami podatności ścian aorty u psów z niewydolnością serca. Szybki rozwój tej dziedziny zarówno w sferze usług, jak i badań naukowych zaowocował zwiększeniem liczby lekarzy w pracowni kardiologicznej. Obecnie oprócz dr hab. Urszuli Paślawskiej, prof. UP tworzą go: dr Agnieszka Noszczyk-Nowak, lek. wet. Katarzyna Michlik, lek. wet. Alicja Cepiel i lek. wet. Maciej Staszczuk.

W ostatnich latach Katedra Chorób Wewnętrznych nawiązała owocną współpracę z renomowanymi ośrodkami kardiologicznymi w Polsce i prowadzi z nimi wspólne projekty badawcze w tematach:

1. Optymalizacja leczenia przezskórną angioplastyką choroby wieńcowej w rozwidleniach naczyń epikardialnych. Porównanie skuteczności dostępnych na rynku stentów z nowym stentem do leczenia bifurkacji – grant KBN Instytut Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej PAN i Centralny Szpital Kliniczny MSWiA w Warszawie.
2. Zastosowanie szpikowych komórek progenitorowych transdukowanych wektorami AAV z genem oksygenazy hemowej-1 w celu zapobiegania uszkodzeniom niedokrwiennej i reperfuzyjnej w doświadczalnym zawale serca u świni – grant KBN Śląski Uniwersytet Medyczny.

Wspólnie z Instytutem Kardiologii w Warszawie planowane są badania: Mapowanie komórek Purkiniego w kardiomiopatii przerostowej na modelu świńskim, a z II Kliniką Kardiologii AM w 4 Wojskowym Szpitalu Klinicznym we Wrocławiu: Stymulacja przepony w bezdechu sennym.

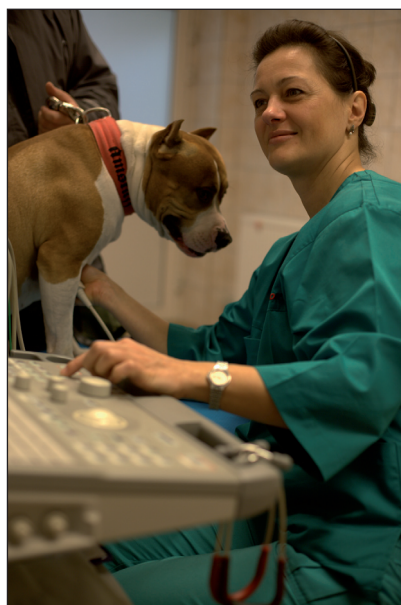
Ważnym kierunkiem badań są choroby koni. Dwa projekty badawcze zakończyły się pracami doktorskimi: „Przydatność oznaczenia stężenia D-dimeru w surowicy krwi koni w rozpoznawaniu nawracającego zapalenia dróg oddechowych” – Łukasz Matyszczak oraz „Wpływ stresu transportowego na wybrane wskaźniki układu antyoksydacyjnego we krwi koni” – Artur Niedźwiedź. Kontynuowane są badania dotyczące powiązania stresu oksydacyjnego koni z wybranymi jednostkami chorobowymi oraz badania skreeningowe płynu mózgowo-rdzeniowego koni. Obecnie prowadzone są także badania nad diagnostyką zespołu hiperlipemicznego u kłaczy jako temat pracy doktorskiej lek. wet. Joanny Winczy i badania kardiologiczne serca u koni – doktorat lek. wet. Katarzyny Michlik.

Katedra Chorób Wewnętrznych prowadzi również badania nad chorobami zwierząt nieudomowionych w dwóch tematach: Ochrona ginącego gatunku w Polsce na przykładzie zajęca szaraka oraz Obecność zearalenonu w paszy oraz w tkankach dzików i jego wpływ na układ rozrodczy i populacje tych zwierząt. Badaniami tymi, w ramach grantów MN i SzW, kieruje prof. dr hab. dr h.c. Józef Nicpoń.

Katedra Chorób Wewnętrznych realizuje badania w ramach projektów współfinansowanych przez Unię Europejską:

1) Ovocura grant europejskiego POIG na lata 2007–2013:

- a. Zespół, w skład którego wchodzi prof. dr hab. dr h.c. Józef Nicpoń, dr hab. Urszula Paślawska, dr Agnieszka Noszczyk-Nowak, realizuje zadanie: Działanie kardioprotekcyjnego suplementu diety lecytyna+ DHA+wit.A+wit.E uzyskanego z jaj nowej generacji w przewlekłej niewydolności serca.
- b. Zespół, w skład którego wchodzi prof. dr hab. dr h.c. Józef Nicpoń oraz dr Agnieszka Kurosad, realizuje zadanie: Zastosowanie lecytyny żółtka jaj wzbogaconej w kwas dokozaheksaenowy (DHA) i witaminy E i A w chorobach zapalnych skóry u psów.
- c. Zespół, w którego skład wchodzi prof. dr hab. dr h.c. Józef Nicpoń oraz dr Jarosław Popiel, realizuje zadanie: Zastosowanie cystatyny C z żółtka jaj w terapii atopowego zapalenia skóry u psów.

Dr hab. U. Paślawska, prof. nadzw. przeprowadza badanie USG serca psa

- 2) WROVASC – Zintegrowane Centrum Medycyny Sercowo-Naczyniowej grant Europejskiego Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka na lata 2007–2013:
- Zespół, w skład którego wchodzi dr hab. Urszula Paślawska, dr Agnieszka Noszczyk-Nowak, realizuje zadanie: Znaczenie patofizjologiczne w progresji niewydolności serca oraz wzajemne zależności pomiędzy niedoborami hormonów anabolicznych, zaburzoną równowagą w obrębie układu autonomicznego oraz aktywacją procesów zapalnych – badanie wykonywane we współpracy z II Kliniką Kardiologii AM w 4. Wojskowym Szpitalu Klinicznym we Wrocławiu.
 - Dr hab. Urszula Paślawska realizuje zadanie: Rola układu limfatycznego i makrofagów w prewencji i regresji miażdżycy tętnic – badanie wykonywane we współpracy z Katedrą i Kliniką Chorób Wewnętrznych, Zawodowych i Nadciśnienia Tętniczego AM we Wrocławiu.
- 3) Zespół, w skład którego wchodzi dr hab. Urszula Paślawska, dr Agnieszka Noszczyk-Nowak, realizuje grant europejski – Bioelectric surface CP-PP 212533-2: Electrically modified biomaterials surface: from atom to applications.

Neurologia weterynaryjna jest gałęzią wiedzy stosunkowo młodą w medycynie weterynaryjnej na całym świecie, w Polsce rozwija się w ostatnim dziesięcioleciu. Badania z zakresu neurologii w Katedrze Chorób Wewnętrznych z Kliniką Koni, Psów i Kotów prowadzone są przez dr. Marcina Wrzosa od roku 2003. Wykonuje się je we współpracy z ośrodkami wydziałów weterynaryjnych na Uniwersytecie w Helsinkach (Dr. Sigita Cizinauskas), Turynie (Dr. Luciana Bergamasco) oraz z Centrum Neurologii Weterynaryjnej przy Uniwersytecie w Bernie (prof. Andre Jaggy). Efektem tej współpracy było opracowanie protokołu przeprowadzenia badania elektroencefalograficznego u kotów w sedacji, jak również opracowanie opisu obrazu zapisu fal mózgowych u kotów w przebiegu padaczki różnego pochodzenia z zastosowaniem

Dr Marcin Wrzosek przeprowadza badanie słuchu psa za pomocą aparatu do diagnostyki elektroneurologicznej VIKING QUEST

elektroencefalografii standardowej oraz spektralnej. Badania te wykonano w ramach pracy doktorskiej dr. Marcina Wrzosa. W latach 2005–2008 dr Marcin Wrzosek odbył szkolenie jako rezydent Europejskiego College'u Neurologii Weterynaryjnej w Centrum Neurologii Weterynaryjnej przy Uniwersytecie w Bernie pod opieką prof. Marca Vandaveldego oraz prof. Andre Jaggy'ego. Szkolenie to zaowocowało późniejszym rozwinięciem diagnostyki neurologicznej w Katedrze Chorób Wewnętrznych z Kliniką Koni, Psów i Kotów we Wrocławiu. Obecnie w zakresie działalności pracowni neurologicznej prowadzone są badania z zastosowaniem urządzenia do elektrodiagnostyki układu nerwowego. W pracowni przeprowadza się badania słuchu z wykorzystaniem metody BAER w profilaktyce głuchoty u ras predysponowanych psów kotów i koni, jak również diagnostykę chorób obwodowego układu nerwowego u psów i kotów metodami EMG (elektromiografia), MNCV/SNCV (elektroencefalografia nerwów czuciowych i ruchowych) oraz RNS (elektrostymulacyjna próba nużliwości). Jest to jeden z dwóch ośrodków w Polsce, gdzie badania te są wykonywane na potrzeby medycyny weterynaryjnej. Pracownia prowadzi też szeroką diagnostykę zapaleń zakaźnych oraz niezakaźnych ośrodkowego układu nerwowego u psów, kotów i koni na podstawie badania płynu mózgowo-rdzeniowego. W ramach usług diagnostycznych współpracuje z pracownią zaawansowanej diagnostyki obrazowej, przeprowadzając tomografię, rezonans magnetyczny i tomografię komputerową, co umożliwia szczegółową diagnostykę ośrodkowego układu nerwowego. Jednym z profili działalności pracowni neurologicznej są badania monitoringowe psów rasy Cavalier King Charles Spaniel w kierunku zespołu malformacji Chiariego i jamistości rdzenia kręgowego oraz badania monitoringowe psów rasy Yorkshire Terrier w kierunku martwicowego zapalenia mózgu.

Jednym z kierunków zainteresowań jest szczegółowa diagnostyka stanów padaczkowych u psów i kotów z wykorzystaniem najnowszych form techniki elektroencefalograficznej (monitoring 24-godzinny, Holter-EEG, mapowanie 3D EEG), umożliwiająca szersze podejście do problemu drgawek u zwierząt towarzyszących.

8. Nauczanie. Programy studiów 1945–2010

W pierwszym okresie wrocławskim obowiązywał program oparty na układzie lwowskim 1938/1939. Katedra funkcjonowała jako Katedra Patologii i Terapii Szczegółowej Chorób Wewnętrznych Zwierząt Domowych Wydziału Medycyny Weterynaryjnej Uniwersytetu i Politechniki we Wrocławiu.

Wykładane były następujące przedmioty:

- Propedeutyka weterynarii – przedmiot prowadzony dla studentów pierwszego roku w formie wykładów.
- Diagnostyka kliniczna – dla studentów trzeciego roku, w formie wykładów i ćwiczeń, przedmiot zakończony egzaminem.
- Patologia i terapia szczegółowa chorób wewnętrznych zwierząt domowych – dla studentów czwartego i piątego roku. Przedmiot ten kończył się egzaminem i prowadzony był w formie wykładów, ćwiczeń i kuratoriów. Obejmował zajęcia praktyczne z diagnozowania i leczenia chorób, włącznie z diagnostyką laboratoryjną rozbudowywaną od podstaw.

Często w niedzielę studenci wraz z asystentami wyjeżdżali w teren na tzw. czołówki weterynaryjne – zajęcia prowadzone na spędach dla zwierząt, gdzie zdobywano umiejętności praktyczne. Zajęcia z chorób wewnętrznych odbywały się także w postaci tzw. elektywów – 6-tygodniowych wyjazdów grup studentów do wytypowanych lecznic. Tam zajęcia prowadzone były przez lekarzy miejscowych i nadzorowane okresowo przez pracowników Katedry. Rok liczył około 180 studentów. Zajęcia praktyczne prowadzono w grupach około 20-osobowych, a kuratoria 2–4-osobowych.

Do celów usługowych i dydaktycznych w 1985 r. powołano do życia Poliklinikę, która obsługiwała duży teren, Rolnicze Zakłady Doświadczalne, stanowiące nieocenioną bazę dla doskonalenia lekarzy i studentów z zakresu lecznictwa głównie „dużych zwierząt”.

Wobec rozwoju nauki o żywieniu zwierząt wprowadzono przedmiot higiena pasz i krótko potem dietetyka weterynaryjna. Wzrastające znaczenie zwierząt towarzyszących w lecznictwie spowodowało wydzielenie z chorób wewnętrznych osobnego przedmiotu: choroby psów i kotów oraz zajęć fakultatywnych z analityki klinicznej.

Po połączeniu z Katedrą Parazytologii i Chorób Inwazyjnych od 2003 r. prowadzone są zajęcia z następujących przedmiotów:

- biologia – dla studentów I roku – 1 semestr,
- diagnostyka kliniczna – III rok – 2 semestry,
- higiena pasz – III rok – 1 semestr,
- parazytologia i inwazyjologia weterynaryjna – III i IV rok – 2 semestry,
- dietetyka – IV rok – 1 semestr,

- choroby wewnętrzne – IV i V rok – 4 semestry,
 - zajęcia polikliniczne – V i VI rok – 2 semestry,
 - choroby psów i kotów – V rok – 1 semestr,
 - weterynaria sądowa – V rok – 1 semestr.
- Prowadzone są także zajęcia w ramach fakultetów:
- analityka kliniczna,
 - kardiologia weterynaryjna,
 - stomatologia weterynaryjna,
 - żywienie psów i kotów,
 - wybrane zagadnienia z gastroenterologii koni, psów i kotów,
 - dermatologia weterynaryjna,
 - rośliny lecznicze.

Kształcenie podyplomowe początkowo odbywało się poprzez organizowanie przez Katedrę sympozjów i szkoleń, a od 1990 r., gdy powstały podstawy prawne uzyskania tytułu specjalisty, poprzez prowadzenie 3-letnich podyplomowych studiów specjalizacyjnych. Na chwilę obecną studia te ukończyło 304 lekarzy weterynarii w 8 zakończonych kursach, a aktualnie trwają studia na kolejnych 4 kursach.

Jolanta Piekarska na ćwiczeniach z parazytologii

9. Usługi lekarsko-weterynaryjne świadczone przez Klinikę

Zakres usług lekarsko-weterynaryjnych ulegał znacznym zmianom. W pierwszych latach po wojnie głównym pacjentem były koń, krowa, świnie, a także owce. Oprócz świadczonych usług na miejscu w Klinice w okresie pierwszych 10 lat bardzo silne było powiązanie z terenem – poprzez częste wyjazdy do różnych gospodarstw państwowych i prywatnych w celu dokonywania na bieżąco konsultacji, diagnozowania i leczenia różnych chorób zwierząt. Organizowano także kursy dla lekarzy weterynarii dotyczące rozpoznawania i leczenia, głównie chorób zakaźnych. Wyjazdy te przyczyniły się w dużym stopniu do wykrywania ognisk niedokrwistości zakaźnej koni i do likwidacji tej choroby.

W latach 1980–1995 oprócz znacznie zwiększającej się liczby pacjentów małych zwierząt leczonych w ambulatorium Kliniki, bardzo intensywnie prowadzono badania i leczenie w dużych fermach bydła i świń. W tym okresie odnotowano ponad 200 wyjazdów do wielkotowarowych gospodarstw i opracowano tyle samo ekspertyz lekarsko-weterynaryjnych, dotyczących stanu zdrowia, leczenia i profilaktyki. Wyjazdy te często odbywały się z pracownikami Kliniki Położniczej, Kliniki Zakaźnej, a także Katedry Żywienia Wydziału Zootechnicznego. Rozwiązywano wiele problemów zdrowotnych powstających w wielkotowarowych fermach bydła i świń. Aby móc lepiej współpracować z terenem i zapewnić studentom dostęp do leczenia chorych zwierząt, w 1985 r. powołano Poliklinikę Weterynaryjną, która swoim działaniem obejmowała RZD i okoliczne rejony Wrocławia, wykonując tam usługi także w zakresie zwalczania chorób z Urzędu. Z chwilą prywatyzacji służby weterynaryjnej – likwidacji PGR i RZD w 1999 r. dla Polikliniki zakupiono samochód do przewozu studentów i zatrudniono kierowcę, by można było wyjeżdżać w teren wraz ze studentami. Od roku 1988 bardzo intensywnie zaczęła wzrastać liczba pacjentów małych zwierząt i tak w 1988 r. przyjęto 6 095 pacjentów, a w pracowni analitycznej wykonano 3 800 analiz, natomiast w 2004 r. przyjęto 13 093, a w 2009 r. 14 732 pacjentów w ambulatorium małych zwierząt. Dodatkowo w pracowniach specjalistycznych w 2009 r. wykonano: 242 badania elektrokardiograficzne, 65 angiografii, 517 badań USG jamy brzusznej i serca, 157 badań endoskopowych, głównie u psów, ale także i u koni, 115 badań RTG i 250 zabiegów stomatologicznych, a w pracowni analitycznej 61 214 badań biochemicznych, hematologicznych, badań moczu, kału i płynów mózgowo-rdzeniowego oraz z jam ciała. Obecnie Klinika posiada najnowocześniejszą aparaturę diagnostyczną. W ramach daleko posuniętych specjalizacji w Klinice znajdują się dobrze wyposażone gabinety: kardiologiczny, gastroenterologiczny, dermatologiczny, onkologiczny, stomatologiczny, neurologiczny, nefrologiczny, dietytyki i rehabilitacji.

10. Kongresy, sympozja, konferencje organizowane przez Katedrę

Do roku 1980 Katedra była organizatorem tylko 4 konferencji naukowych. Dopiero po roku 1980, kiedy nawiązano współpracę z wieloma zagranicznymi wydziałami weterynaryjnymi, głównie z Hannoveru i kiedy kierownikiem Katedry, a następnie także kierownikiem sekcji klinicznej PTNW został prof. Józef Nicpoń, zaczęto organizować konferencje naukowe, niekiedy nawet trzy w ciągu roku. Tematyka tych sesji była bardzo różnorodna.

W latach 1992–1997 corocznie organizowano sympozja „Zasady żywienia oraz choroby psów i kotów” z udziałem specjalistów głównie z Austrii i Niemiec. Następnie od 1994 r., przez kolejnych 11 lat, w ramach PRO ANIMALI ET HOMINE organizowane były największe w Polsce kongresy „Współczesne problemy zwierząt” z udziałem kilkudziesięciu wybitnych specjalistów z Europy, Anglii i Stanów Zjednoczonych. Od roku 1993 organizowane były także sympozja naukowe „Aktualne problemy w patologii bydła”. Od 1996 r. zaczęto organizować konferencje i kongresy międzynarodowe, także wspólnie z Niemieckim Towarzystwem Weterynaryjnym, dotyczące głównie problematyki chorób koni oraz psów i kotów z ukierunkowaniem na kardiologię i gastrologię, ale nie tylko. Tematyka tych konferencji to: „Aktualne problemy w patologii koni”, „Współczesne problemy w patologii koni”, „Przewlekłe schorzenia układu oddechowego koni”, „Aktualne problemy w diagnostyce i leczeniu chorób koni”, „Choroby metaboliczne koni”, „Aktualne problemy w patologii psów i kotów”, „Kardiologia i gastroenterologia psów i kotów”, „Zastosowanie światła w medycynie” (międzynarodowe sympozjum) oraz 3 konferencje o tematyce łowieckiej („Ekologiczna gospodarka – dobrostanem zwierzyzny”, „Choroby zwierząt dzikich zagrożeniem dla zdrowia człowieka i zwierząt domowych”, „Gospodarka łowiecka i ochrona populacji dzikich zwierząt”). W sumie w okresie ostatnich 25 lat zorganizowano: 54 kongresy, konferencje i sympozja z udziałem kilkudziesięciu wybitnych specjalistów z ośrodków zagranicznych, w których wzięło udział kilka tysięcy uczestników, lekarzy weterynarii. Na wszystkich organizowanych konferencjach pracownicy Katedry wygłaszali referaty naukowe.

11. Ważniejsze odznaczenia, wyróżnienia, nagrody

Pracownicy Katedry i Kliniki otrzymali szereg odznaczeń państwowych, resortowych, regionalnych, towarzystw naukowych, medali honorowych, nagród ministra i rektora za działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną. Wystarczy wspomnieć, że prof. dr hab. dr h.c. Józef Nicpoń otrzymał: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty i Srebrny Krzyż Zasługi, Medal za Zasługi dla Rolnictwa, Medal Komisji Narodowej, Medal za Zasługi dla PTNW Pro Scientia Veterinaria Polone (dwukrotnie), Medal za Zasługi dla Uniwersytetu Weterynarii i Farmacji w Brnie, Medal im. S. Grzyckiego Akademii Medycyny Weterynaryjnej we Lwowie, Złoty Medal Państwowego Uniwersytetu Medycyny Weterynaryjnej i Technologii we Lwowie, Złoty Medal za Zasługi dla Wyższej Szkoły Weterynaryjnej w Hannoverze, Złom oraz złoty, srebrny i brązowy Medal za Zasługi dla Łowiectwa, pięciokrotnie nagrodę MN i SzW oraz dwukrotnie nagrodę PTNW za prace naukowe, kilkadziesiąt nagród Rektora AR i Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu za osiągnięcia naukowe i organizacyjne;

Prof. Józef Nicpoń podczas uroczystości nadania mu tytułu doktora honoris causa Lwowskiego Narodowego Uniwersytetu Medycyny Weterynaryjnej i Biotechnologii we Lwowie

a dr hab. Urszula Paślawska, prof. nadzw., dr hab. Krzysztof Kubiak, prof. nadzw., zostali odznaczeni Brązowymi Krzyżami Zasługi, natomiast dr Jarosław Popiel otrzymał Medal Brązowy za Długoletnią Służbę, a dr Wojciech Hildebrand Odznakę Zasłużony dla Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.

Pracownicy Katedry pełnili także funkcje dziekana i prodziekana: prof. dr dr h.c. Zygmunt Markowski (1945–1947, dziekan), prof. dr Bronisław Garncarz (1953–1956, prodziekan; 1962–1964, dziekan), prof. dr hab. dr h.c. Józef Nicpoń (1996–1999, 1999–2002, dziekan), dr hab. Krzysztof Kubiak, prof. nadzw. (2008–, prodziekan). W dowód uznania za całokształt działalności akademickiej tytuły doktora honoris causa otrzymali: prof. Zygmunt Markowski (nadany przez Akademię Medycyny Weterynaryjnej we Lwowie, 1931 r.), prof. Józef Nicpoń (nadany przez Lwowski Narodowy Uniwersytet Medycyny Weterynaryjnej i Biotechnologii, 2008 r.).

dr hab. Krzysztof Kubiak, prof. nadzw.

12. Baza lokalowa

Bazę lokalową w 1945 r. stanowiło 6 pokoi. Jej stan nieco uległ poprawie w 1953 r., po przeniesieniu do nowego budynku przeznaczonego dla katedr podstawowych. W 1962 r. nastąpiła wyraźna poprawa bazy lokalowej po przekazaniu nowego budynku przy pl. Grunwaldzkim 47. W latach 2006–2009 Katedra przeszła gruntowną modernizację. Dzięki znacznym funduszom z MN i SzW oraz Uczelni została przebudowana część Kliniki na nowoczesną pracownię kardiologiczną, od podstaw została wybudowana pracownia gastroenterologiczna, a następnie pracownie dermatologiczna, onkologiczna, neurologiczna, stomatologiczna, nefrologiczna, dietetyki i rehabilitacji oraz nowe dwa ambulatoria ze szpitalem dla małych zwierząt i nowoczesna poczekalnia. Katedra została w pełni skomputeryzowana z uwzględnieniem najnowocześniejszego oprogramowania i wyposażona w nowoczesny sprzęt.

13. Historia Polikliniki

Poliklinika została powołana 1 listopada 1985 r., a jej powstanie wiąże się z odrębną historią.

Doc. J. Nicpoń po powrocie w 1980 r. z 2-letniego Stypendium Humboldta w "Klinik für kleine Klautentiere und Forensische Medizin und Ambulatorische Klinik" Wyższej Szkoły Weterynaryjnej w Hannoverze, widząc jak ważną rolę odgrywa tam wyjazdowa poliklinika, której kierownikiem wtedy był prof. G. Mickwitz, zaczął usilnie namawiać ówczesnego Kierownika Katedry prof. B. Gancarza do utworzenia Polikliniki, który zresztą od samego początku był pozytywnie ustosunkowany do tej propozycji. Nieco gorzej było z przekonaniem innych osób. Bardzo pozytywnie byli nastawieni także pozostali kierownicy klinik – prof. R. Badura, prof. Z. Samborski oraz Dziekan doc. J. Zwierzchowski. Bardzo przychylnie do naszej propozycji odniósł się także ówczesny Rektor prof. H. Balbierz.

Sprawa stała się trudniejsza, gdy trzeba było uzyskać etaty, zdecydować o lokalizacji, adaptować pomieszczenia, wydzielić teren, który objęłaby Poliklinika swoją działalnością, a także przydzielić środki transportu. Tak się szczęśliwie złożyło, że wojewódzkim lekarzem weterynarii był bardzo sprzyjający Wydziałowi dr Kazimierz Łosieczka, a sekretarzem oddziałowej organizacji partyjnej w Zakładzie Wojewódzkim Weterynarii był dr Ryszard Bartczak.

Decyzją Rady Wydziału z dnia 13 października 1981 r. została powołana Komisja ds. Polikliniki i współpracy z terenem w składzie:

Przewodniczący – prof. dr hab. T. Kwiatkowski

Członkowie – doc. dr hab. A. Dubiel
– doc. dr hab. B. Osiński
– prof. dr hab. S. Zalewski
– dr J. Nicpoń
– dr A. Buczek
– dr J. Przymus

Komisja miała opracować program działania na okres 3-letniej kadencji oraz szczegółowy plan na bieżący rok akademicki. Powyższe opracowanie komisja miała przedstawić na Radzie Wydziału w listopadzie 1981 r. (zał. 1).

Niezależnie od powołania komisji Dziekan doc. dr hab. J. Zwierzchowski powierzył funkcję Kierownika Zespołu Organizacyjnego Polikliniki doc. Józefowi Nicpomiowi (zał. 2). Po wielokrotnych spotkaniach i konsultacjach z kierownikami klinik oraz dyskusjach na Radzie Wydziału za zgodą Dziekana wystąpiłem 8 kwietnia 1982 r. do Rektora prof. dr hab. H. Balbierza o wyrażenie zgody na podjęcie działań w celu powołania Polikliniki (zał. 3).

Kolejne spotkanie, które odbyło się 24 października 1983 r., miało pozwolić na omówienie współpracy Wydziału ze Służbą Weterynaryjną, z udziałem Dyrektora Wojewódzkiego Zakładu Weterynarii dr. K. Łosieczki, Kierownika Wojewódzkiego Zakładu Higieny Weterynaryjnej dr. M. Semki, Dziekana Wydziału, przedstawicieli organizacji partyjnych i Zrzeszenia Lekarzy i Techników Weterynaryjnych oraz kierowników klinik. Pozwoliło ono na ustalenie zasad współpracy oraz wysunięto na nią nową koncepcję powołania Polikliniki (zał. 4).

Następnie na posiedzeniu Rady Wydziału w dniu 13 grudnia 1983 r. została omówiona współpraca, której głównym celem było powołanie „wspólnej” Polikliniki (zał. 5).

Wtedy również zlecono doc. Nicponiowi opracowanie ramowego regulaminu, który przedstawił na spotkaniu kierowników klinik z ówczesnym Dziekanem doc. dr. T. Martynowiczem. Poliklinika miała funkcjonować na prawach zakładu o charakterze głównie usługowym, koordynującego także działalność leczniczą Wydziału poprzez ambulatoria kliniczne wchodzące w skład poszczególnych klinik. Oprócz działalności usługowej w zakresie lecznictwa weterynaryjnego głównym celem miało być praktyczne szkolenie studentów. Zwiększenie liczby pacjentów, głównie dużych zwierząt dostarczanych do klinik weterynaryjnych, miało poprawić bazę szkoleniową dla studentów.

Do zadań Polikliniki należało również:

- stałe doskonalenie pracowników naukowo-dydaktycznych z zakresu lecznictwa weterynaryjnego,
- lepsze poznanie potrzeb terenu w zakresie lecznictwa i profilaktyki weterynaryjnej,
- dostarczanie materiału do badań naukowych.

Personel etatowy miało stanowić dwóch lekarzy ordynatorów w czasie wyjazdów terenowych, sekretarka i kierowca oraz dodatkowo pracownicy naukowo-dydaktyczni klinik w celu pełnienia dyżurów w Poliklinice w godzinach popołudniowych. Leczenie stacjonarne miało odbywać się na dotychczasowych zasadach, w poszczególnych klinikach. W pierwotnej wersji nie były przewidziane wyjazdy studentów w teren, a działalność dwóch lekarzy zatrudnionych w Poliklinice nie dotyczyła obowiązków dydaktycznych. Ustalono harmonogram pracy polikliniki i klinik:

- godz. 8⁰⁰–15⁰⁰ – praca usługowa Polikliniki
- godz. 8⁰⁰–15⁰⁰ – praca usługowa ambulatoriów w klinikach
- godz. 15⁰⁰–20⁰⁰ – dyżury wyjazdowe pełnione przez pracowników naukowo-dydaktycznych i jednocześnie dyżury w ambulatoriach klinicznych. Nie przewidywano dyżurów nocnych.

Na tym etapie z najważniejszych spraw pozostało:

1. uzyskanie przez Poliklinikę urzędowych uprawnień przysługujących lecznicom (wtedy służba weterynaryjna była państwowa),
2. lokalizacja i adaptacja pomieszczeń,
3. przydzielenie środków transportu:
 - do wyjazdu lekarzy w teren,
 - do transportu zwierząt,

4. przydzielenie 2 etatów dla lekarzy i 1 etatu dla sekretarki,
5. uzyskanie środków finansowych na opłaty za dyżury, zakup leków i sprzętu, opłaty za wyjazdy własnym samochodem.

Po kolejnych konsultacjach zmieniono formę działalności Polikliniki. Wojewódzki Zakład Weterynarii we Wrocławiu powołał Państwowy Zakład Lecznicy dla Zwierząt, zlokalizowany na terenie Wydziału Weterynaryjnego, w początkowej obsadzie 2 lekarzy weterynarii i jednego pracownika administracyjnego. Ustalony został zasięg terytorialny działania w zakresie leczenia i profilaktyki. 12 lipca 1984 r. w Klinice Chorób Wewnętrznych zostały podpisane przez ówczesnego Rektora AR prof. dr. hab. H. Balbierza i Dyrektora Wojewódzkiego Zakładu Weterynarii dr. K. Łosieczkę porozumienie oraz Regulamin Polikliniki Weterynaryjnej Akademii Rolniczej we Wrocławiu (zał. 6, 7). Porozumienie uszczegółowiono aneksem z dn. 22 kwietnia 1986 r. (zał. 3). Poliklinika została uroczystie otwarta i rozpoczęła swoją działalność 2 listopada 1985 r. Już wcześniej, bo 1 października 1985 r., został przyjęty kierownik Polikliniki dr J. Boruta w celu zorganizowania leków, sprzętu i zapoznania się z terenem. Drugi etat lekarza obsadzono 2 listopada – został przyjęty lek. wet. Jerzy Domoradzki. Swoją działalność dydaktyczną Poliklinika rozpoczęła 15 lutego 1986 r. Nie wszystko wtedy jednak zostało załatwione do końca, chodzi głównie o transport i pełną adaptację pomieszczeń, które Katedra Chorób Wewnętrznych przekazała Poliklinice, likwidując magazyn pasz i wiwarium.

Niezbędne wydaje się przypomnienie osób, które przyczyniły się do powołania Polikliniki. Notatki z tej uroczystości znajdują się w dokumentach Katedry Chorób Wewnętrznych, z których to poniżej przytoczone zostały słowa doc. J. Nicponia: „Mam ogromną satysfakcję i przyjemność, że Poliklinika rozpoczęła swoją działalność po 5 latach starań. Ze swojej strony chciałbym podkreślić bardzo duże zaangażowanie i bardzo gorąco podziękować Panu prof. Ryszardowi Badurze, Panu prof. Henrykowi Balbierzowi, Panu prof. Michałowi Mazurkiewiczowi, Panu Dyrektorowi Marianowi Rybarczykowi, wszystkim kierownikom klinik, obecnemu Dziekanowi doc. T. Martynowiczowi i byłemu Dziekanowi, z którym rozpoczynaliśmy prace nad powołaniem Polikliniki. Dziękuję bardzo serdecznie Panu prof. Bronisławowi Gancarzowi, który od samego początku był zwolennikiem powołanej Polikliniki i prof. Tadeuszowi Janikowi za wyrażenie zgody na lokalizację Polikliniki w Katedrze Chorób Wewnętrznych. Dziękuję bardzo serdecznie za wyjątkową życzliwość i niespotykane zaangażowanie Panu dr. Kazimierzowi Łosieczce – Dyrektorowi Wojewódzkiego Zakładu Weterynarii, a także dr. Ryszardowi Bartczakowi i dr. Szumowskiemu – Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii. Dziękuję dr. J. Borucie, który włożył wiele serca w urządzenie pomieszczeń. Dziękuję wszystkim, którzy przyczynili się i przyczyniać się będą do dalszego rozwoju tej placówki na naszym Wydziale”.

16 grudnia 1985 r. zostało skierowane pismo do Dyrektora Administracyjnego mgr Mariana Rybarczyka w sprawie przydzielenia ambulansu do transportu zwierząt (zał. 9).

Lekarze Polikliniki obsługiwali duży teren, w tym wszystkie RZD AR, wyjeżdżali własnymi samochodami i zabierali ze sobą studentów.

Uzyskano zgodę od Prorektora ds. studentów prof. dr. hab. Tadeusza Szulca na rozliczanie zajęć poliklinicznych w grupach 4-osobowych, tak więc każdy z nich za-

bierał, wyjeżdżając do zgłoszenia, 2 studentów. Ale działalność w tej strukturze nie trwała zbyt długo. Z uwagi na reorganizację służby weterynaryjnej i jej częściową prywatyzację Poliklinika została rozwiązana 31 grudnia 1990 r.

Znowu rozpoczęły się dyskusje i spotkania bez udziału Wojewódzkiego Zakładu Weterynarii dotyczące nowej formy Polikliniki. Opracowany został nowy regulamin Polikliniki Weterynaryjnej przy Katedrze i Klinice Chorób Wewnętrznych Wydziału Medycyny Weterynaryjnej AR we Wrocławiu, który przewidywał powołanie z dniem 1 stycznia 1991 r. Polikliniki Weterynaryjnej w ramach Katedry na zasadach pracowni (zał. 10). Projekt regulaminu, który został zatwierdzony bez poprawek, skierowano do Prorektora ds. współpracy z gospodarką i RZD prof. Stanisława Rojka, a po jego zaopiniowaniu został przesłany do Rektora prof. dr. hab. Jerzego Juszcza (zał. 11). Zarządzenie o powołaniu Polikliniki w ramach Katedry i Kliniki Chorób Wewnętrznych na zasadach pracowni z dniem 1 stycznia 1991 r. wydał już nowo urzędujący Rektor AR prof. dr. hab. Jerzy Kowalski (zał. 12).

Jednocześnie rozpoczęła się nowa dyskusja nad funkcjonowaniem i wynagradzaniem dodatkowym (zał. 13) pracowników Polikliniki, nad transportem dla studentów i dla zwierząt.

Przyjęto, że zajęcia polikliniczne będą przeprowadzane w grupach 3-osobowych.

Kolejnym Kierownikiem, po odejściu dr. Boruty, został dr Maciej Nowak, a po odejściu lek. wet. Jerzego Domoradzkiego zostali przyjęci dr Jarosław Zajączkowski i dr Jarosław Mazur.

Likwidacja PGR, a także RZD AR zaczęła stwarzać nowe problemy dla działalności Polikliniki. Dodatki do pensji za pracę usługową były coraz mniejsze, pensje były niskie, pojawiły się kłopoty z utrzymaniem własnych samochodów, którymi dowożono studentów w teren. Starania o transport dla Polikliniki nie znajdowały uznania, zarówno u ówczesnych władz dziekańskich, jak i rektorskich. W bardzo krótkim czasie Poliklinika straciła kolejnych dwóch bardzo dobrych pracowników. Najpierw dr Maciej Nowak, a potem dr Jarosław Mazur odeszli do Zakładów Farmaceutycznych Polfa w Gorzowie Wlkp. Kierownikiem Polikliniki został dr Ryszard Mordak, z czasem zatrudniono również dr. Janusza Rydleńskiego.

Będąc Dziekanem, prof. Nicpoń miał wpływ na to, by wreszcie Poliklinika otrzymała swój środek transportu i dzięki przychylności Rektora prof. dr. hab. Tadeusza Szulca został zakupiony 9-osobowy nowy Ford Transit (1999), a niedługo potem przyjęto kierowcę. Po sprzedaniu ambulansu Rektor wyraził zgodę na zakup przyczepy do transportu zwierząt, tak więc sprawa transportu została definitywnie rozwiązana w roku 2001.

W ramach Polikliniki prowadzone były dyżury nocne. Początkowo funkcjonowały bardzo dobrze i dochody pokrywały w pełni wydatki. Niemniej jednak pracownicy innych klinik coraz częściej rezygnowali z pełnienia dyżurów – szczególnie trudnym okresem były wakacje i święta. Wielu z pracowników szukało dodatkowej pracy we własnych praktykach lub po prostu rezygnowało z dodatkowej pracy. Wobec nadmiernego obciążenia pracowników Katedry Chorób Wewnętrznych, której Klinika jako jedyna pełniła i pełni do tej pory dyżury do godz. 22⁰⁰, zdecydowano zrezygnować z dyżurów nocnych w ramach Polikliniki.

Po likwidacji RZD, z wyjątkiem RZD Swojec i obory w Pawłowicach, mocno został ograniczony dostęp do dużych zwierząt. Oborę w Swojcu zmodernizowano, aczkolwiek pozostała pod nadzorem Polikliniki, ale nie organizowano już tutaj praktycznych zajęć dla studentów, PGR już nie istniały, spadło pogłowie bydła i świń w rejonie Wrocławia.

Dzięki usilnym staraniom podpisano umowę z Fermą Świń w Łosicach, gdzie po wyremontowaniu, ze środków finansowych Katedry Chorób Wewnętrznych, pomieszczeń sanitarnych i zakupu odzieży ochronnej dla studentów uzyskano zgodę na prowadzenie zajęć dla studentów jeden raz w tygodniu. Rozpoczęto starania o możliwość odbywania zajęć ze studentami na Torze Wyścigowym na Partynicach i adaptację obory w Pawłowicach. Po likwidacji stada krów należących do RZD Swojec, uzyskaniu dopłaty za likwidację krów białaczkowych od Wojewódzkiego Lekarza oraz decyzji Rektora prof. dr. hab. Tadeusza Szulca o remoncie we wrześniu 2002 r. – powstała obora dydaktyczna, która stanowi także pewne zaplecze do praktycznego szkolenia studentów. Po wyrażeniu zgody na zatrudnienie na Torach Wyścigowych doktoranta Katedry Chorób Wewnętrznych lek. wet. Przemysława Różyckiego uzyskano pozwolenie na wstęp studentów na praktyczne zajęcia. Rok później otrzymano zgodę na wstęp, jeden raz w tygodniu, do rzeźni koni w Rawiczu, gdzie studenci regularnie zaczęli wyjeżdżać w ramach zajęć poliklinicznych. Zaczęto także nawiązywać współpracę z prywatnymi fermami bydła, gdzie w czasie wyjazdu lekarzy zabierani byli także studenci. Tak więc wszystkie dni tygodnia zostały zagospodarowane na praktyczne wyjazdy ze studentami pod nadzorem lekarzy zatrudnionych w Poliklinice.

Poliklinika zdała i zdaje egzamin w zakresie praktycznego kształcenia, ale problemem są coraz większe grupy studentów przydzielane na zajęcia. Zajęcia odbywają się we wszystkie dni tygodnia, są zablokowane dla grup studenckich w letnim semestrze V roku i w zimowym semestrze VI roku studiów.

Jedynie dzięki Poliklinice mogliśmy wykazać dostateczną liczbę dużych zwierząt do praktycznego kształcenia studentów, co było podstawą uzyskania akredytacji unijnej.

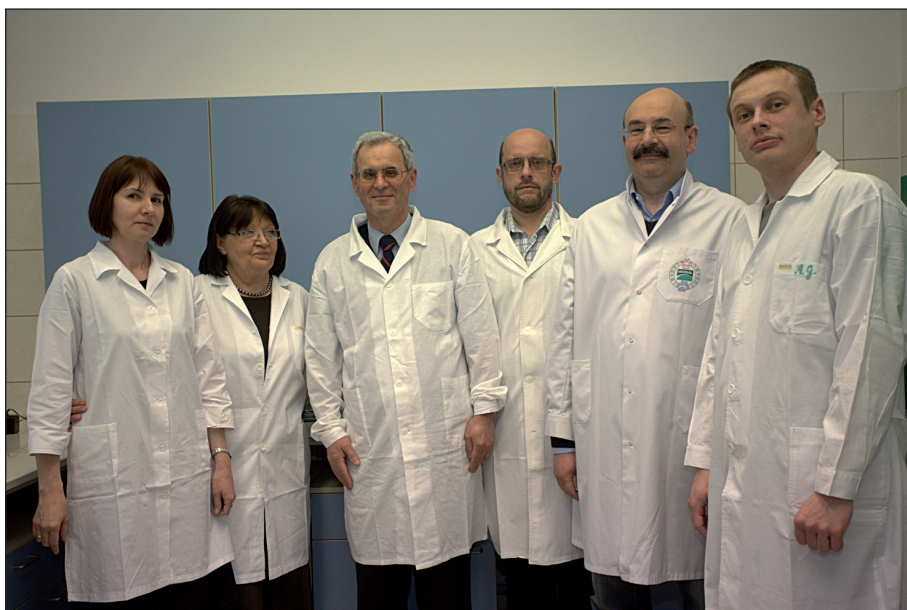
Również Poliklinika przyczyniła się w znacznym stopniu przyczyniła się do uzyskania oceny wyróżniającej, jaką otrzymał Wydział po pobycie Państwowej Komisji Akredytacyjnej, która wizytowała go w lutym 2003 r.

Obecnie pewnym zagrożeniem są zwiększające się koszty związane z wyjazdem do coraz odleglejszych miejsc, za które nie ma refundacji z Wydziału oraz coraz większe grupy studenckie przydzielane na zajęcia w Poliklinice, co uniemożliwia dobre praktyczne szkolenie, a niekiedy wręcz uniemożliwia wejście do fermy tak dużej grupy.

Mam nadzieję, że i ta sytuacja ulegnie poprawie, a Poliklinika będzie dalej spełniać dobrze swoją funkcję w zakresie praktycznego szkolenia studentów i zdobywania coraz lepszych umiejętności diagnostycznych oraz leczniczych zatrudnionych tam lekarzy.

14. Historia Zakładu Parazytologii

Zakład Parazytologii w Katedrze Chorób Wewnętrznych z Kliniką Koni, Psów i Kotów
Katedra Parazytologii i Chorób Inwazyjnych 1951–2002
Katedra Zoologii i Parazytologii w latach 1945–1950

Pracownicy Zakładu Parazytologii.

Od lewej: J. Piekarska, M. Długiewicz-Bulla, Z. Sołtysiak, J. Pacoń, A. Połozowski, M. Gorczykowski

Rozwój Parazytologii i personalia w latach jubileuszu 65-lecia

Rozwój parazytologii na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej następuje od momentu nominacji Gustawa Poluszyńskiego na stanowisko profesora zwyczajnego zoologii i parazytologii, który na trwałe związał się z parazytologią po przemianowaniu Katedry Zoologii i Parazytologii na Katedrę Parazytologii i Chorób Inwazyjnych. W 1959 r. kierownictwo Katedry Parazytologii i Chorób Inwazyjnych Wydziału Weterynaryjnego WSR we Wrocławiu objął prof. Zbigniew Kozar. Rozwijał on parazytologię weterynaryjną i lekarską, a obszarem jego zainteresowań badawczych były antropozoonozy – głównie toksoplazmoza i włośnica. Po śmierci prof. Z. Kozara

kierownictwo Katedry objął prof. Leszek Grzywiński (1972–1996). Zajmował się on głównie badaniem toksoplazmozy, zwalczaniem chorób inwazyjnych i zapobieganiem im, ustalaniem strat wywołanych zarażeniem pasożytami zwierząt gospodarskich oraz badaniem nowych preparatów przeciwpasożytniczych i wprowadzaniem ich na rynek krajowy. Po śmierci prof. L. Grzywińskiego kierownikiem został dr hab. Marek Houszka (1996–1997), a w latach 1997–2002 czynności kierownika pełnił dr A. Połozowski. W latach 2002–2003 funkcję tę sprawował prof. Alojzy Ramisz. W 2002 r. powołano Zakład Parazytologii w Katedrze Chorób Wewnętrznych i Pasożytniczych z Kliniką Chorób Koni, Psów i Kotów (od 2009 r. Katedra Chorób Wewnętrznych z Kliniką Koni, Psów i Kotów). Od 2003 r. funkcję kierownika Zakładu Parazytologii pełni prof. Zenon Sołtysiak.

Kierownicy Katedry, Zakładu Parazytologii od roku 1945 do jubileuszowego roku 2010:

- prof. Gustaw Poluszyński (1945–1950),
- prof. dr hab. Zbigniew Kozar (1962–1972),
- prof. dr hab. Leszek Grzywiński (1972–1996),
- dr hab. Marek Houszka (1996–1997),
- dr Andrzej Połozowski (1997–2002) – pełniący obowiązki,
- prof. dr hab. Alojzy Ramisz (2002–2003),
- prof. dr hab. Zenon Sołtysiak (2003–do chwili obecnej).

Pracownicy dydaktyczno-naukowi:

Prof. Gustaw Poluszyński, doc. dr hab. Tadeusz Martynowicz, doc. dr hab. Stanisław Patyk, prof. dr hab. Leszek Grzywiński, prof. dr hab. Zbigniew Kozar, dr Józef Dorosz, dr Adam Seniów, doc. dr hab. Róża Seniuta, prof. dr hab. Alojzy Ramisz, dr Roman Piotrowski, mgr Danuta Marciniak, prof. dr hab. Krystyna Karmańska, dr Maria Długiewicz-Bulla, dr Andrzej Połozowski, dr Jarosław Pacoń, doc. dr hab. Marek Houszka, dr Jolanta Piekarska, prof. dr hab. Zenon Sołtysiak.

Badania naukowe

Badania naukowe prof. G. Poluszyńskiego w latach 1945–1950 dotyczyły głównie rozpoznawania i zwalczania pasożytów zwierząt użytkowych na Ziemiach Zachodnich. Do 1959 r. w Katedrze ogłoszono drukiem 49 publikacji i przeprowadzono 2 przewody doktorskie. Doc. dr hab. Stanisław Patyk w latach 1951–1962 pracował jako adiunkt w Katedrze Parazytologii i Chorób Inwazyjnych Wyższej Szkoły Rolniczej we Wrocławiu.

Prof. Z. Kozar był wybitnym specjalistą krajowym i międzynarodowym w zakresie badań nad włośnicą. Był wybitnym naukowcem i organizatorem życia naukowego w Polsce i za granicą. Lista jego publikacji obejmuje 379 pozycji, w tym 260 prac naukowych, m.in. liczne podręczniki i monografie parazytologiczne. Połowę z nich stanowią badania eksperymentalne, w większości pionierskie dla parazytologii medyczo-weterynaryjnej. Profesor Zbigniew Kozar był promotorem 11 prac doktorskich, a pod jego kierownictwem wykonano 3 habilitacje. Publikacje zawarte w tomach: Kozar Z., 1959. Toksoplazma. PZWL, Warszawa; Kozar Z., 1969. Występowanie włoś-

śnicy w Polsce i jej zwalczanie. PWRiL, Warszawa; Kozar Z., Kozar M., 1972. Diagnostyka chorób pasożytniczych człowieka. PZWL, Warszawa.

W okresie kierownictwa prof. L. Grzywińskiego w Katedrze kontynuowano badania nad toksoplazmozą. Problematyka badawcza zawarta w ponad 200 pracach prof. L. Grzywińskiego i jego współpracowników – doc. T. Martynowicza, dr. R. Piotrowskiego dotyczyła różnych aspektów epizootologii, epidemiologii, kliniki, diagnostyki toksoplazmozy i procesów immunopatogenetycznych zachodzących w żywicielu pod wpływem zarażenia. Doc. dr hab. Tadeusz Martynowicz pracę w Katedrze Zoologii i Parazytologii rozpoczął jako asystent w 1945 r. na wniosek ówczesnego Prodziekana Wydziału Weterynaryjnego prof. Gustawa Poluszyńskiego. Prowadził ćwiczenia z biologii, zoologii i parazytologii na wydziałach: Weterynaryjnym, Zootechnicznym i Rolniczym oraz Lekarskim i Farmaceutycznym. Pełnił funkcję prodziekana Wydziału (1981–1982), a następnie dziekana Wydziału Weterynaryjnego (1982–1987). Przez szereg kadencji był głównym skarbnikiem Polskiego Towarzystwa Parazytologicznego i członkiem PTNW. Pod kierownictwem prof. L. Grzywińskiego wykonano 10 prac doktorskich w latach 1972–1999 oraz dwie prace habilitacyjne. Publikacje zawarte w: Grzywiński L., Martynowicz T., 1984. Ćwiczenia z parazytologii. Wyd. AR we Wrocławiu, Wrocław.

Od 2003 r. pod kierownictwem prof. dr. hab. Zenona Sołtysiaka w Zakładzie prowadzone są badania nad parazytofaunami zwierząt gospodarskich i dzikich pochodzących z terenu Dolnego Śląska, problemami związanymi z kokcydiozą zwierząt użytkowych (króliki, przeżuwacze, trzoda chlewna), występowaniem kleszcza *Ixodes ricinus* na terenie miasta Wrocławia i Dolnego Śląska, badania immunologiczne włośnicy (*Trichinellosis*), występowaniem nicieni z rodzaju *Trichinella* u lisów, występowaniem tasiemca *Echinococcus multilocularis* u lisów rudyh, testuje się nowe preparaty przeciwpasożytnicze w zwalczaniu inwazji pasożytniczych zwierząt i propaguje oraz wdraża profilaktykę w chorobach inwazyjnych zwierząt domowych. Tematy badawcze prowadzone przez dr. J. Paconia dotyczą: pasożytów wewnętrznych zwierząt łownych, toksoplazmozy zwierząt mięsożernych, pasożytów zwierząt laboratoryjnych, egzotycznych oraz zająca szaraka (*Lepus aeuropaeus*), a w ramach studenckiego koła naukowego – pasożytów kotowatych w Miejskim Ogrodzie Zoologicznym we Wrocławiu. Dr J. Piekarska prowadzi badania dotyczące procesów immunopatologicznych w przebiegu inwazji *Trichinella spiralis*, a ponadto giardiozy psów i kotów w aspekcie zoonotycznym oraz diagnostyki trichostrongylidozy bydła. Zainteresowania naukowe dr. A. Połozowskiego dotyczą pasożytów zwierząt towarzyszących, świń i bydła (trichomonoz kotów, giardioza psów, kotów oraz bydła, a także trichostrongylidozy bydła i nematodozy świń) oraz zoonoz.

Nauczanie. Program studiów

Przedmiot parazytologia i inwazjologia weterynaryjna do 2009 r. był realizowany w wymiarze 60 godzin wykładów i 60 godzin ćwiczeń. Od 2009 r. jest on realizowany na V i VI semestrze studiów. Przedmiot biologia zgodnie z programem studiów obowiązującym do 2007 r. był realizowany na pierwszym roku studiów na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej w wymiarze 30 godz. wykładów i 30 godz. ćwiczeń. Program studiów wprowadzony w roku akademickim 2007 r. zmniejsza liczbę godzin

wykładowych z biologii o 15 i parazytologii i inwazjologii weterynaryjnej również o 15 godz. Ponadto prof. dr hab. Z. Sołtysiak jako patolog prowadzi wykłady i ćwiczenia z weterynarii sądowej (semestr 11). Od 1995 r. jest stałym biegłym sądowym w zakresie patologii i parazytologii weterynaryjnej.

Usługi lekarsko-weterynaryjne świadczone przez Katedrę/Zakład Parazytologii

Zakład Parazytologii prowadzi działalność usługową w zakresie diagnostyki laboratoryjnej chorób inwazyjnych zwierząt i człowieka. W skład świadczonych usług wchodzi badania koproskopowe, larwoskopowe, hodowli larw, badanie rozmazów krwi oraz okrywy włosowej i zeszkobin skóry w kierunku pasożytów. Od 2006 r. wprowadzono testy enzymatyczne do diagnostyki chorób pasożytniczych zwierząt.

Kongresy, sympozja, konferencje organizowane przez Katedrę/Zakład Parazytologii

Pracownicy Katedry/Zakładu Parazytologii uczestniczyli w wielu sympozjach naukowych, krajowych i zagranicznych jako prezynterzy wyników swoich badań oraz jako uczestnicy. W 1953 r. prof. G. Poluszyński zainicjował organizację Wrocławskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Parazytologicznego. Z inicjatywy prof. Z. Kozara została utworzona Międzynarodowa Komisja Włośnicowa, której był przewodniczącym w latach 1958–1960, generalnym sekretarzem w latach 1960–1962 i organizatorem dwóch międzynarodowych konferencji w Warszawie (1960) i we Wrocławiu (1969) oraz jednej krajowej, we Wrocławiu w 1966 r. Był także współzałożycielem (1958) i czynnym aż do śmierci (1972) członkiem Międzynarodowej Komisji ds. Toksoplazmozy; inicjatorem powstania czasopism "Acta Parasitologica Polonica" (1952) i dwumiesięcznika „Wiadomości Parazytologiczne” (1955). Profesor był działaczem organizacyjnym (w latach 1948–1956 jako sekretarz generalny, 1956–1958 wiceprezes i 1956–1972 prezes PTP), ale przyczynił się także do niezwykle dynamicznego rozwoju Towarzystwa oraz wprowadzenia go w struktury międzynarodowe. Z jego inicjatywy w 1961 r. powstała Światowa Federacja Towarzystw Parazytologów (World Federation of Parasitologists), której został w 1964 r. wiceprezesem. W 1966 r. został wiceprezesem Europejskiej Federacji Parazytologów (European Federation of Parasitologists). Prof. L. Grzywiński w 1952 r. pełnił funkcję sekretarza Komitetu Organizacyjnego III Zjazdu PTP we Wrocławiu, później (1960–1973) był sekretarzem Zarządu Głównego PTP, wiceprezesem kilku kadencji (1973–1976, 1979–1984, 1988–1992) i prezesem (1984–1988). Równolegle działał jako przewodniczący: Wrocławskiego Oddziału PTP (1976–1979), Sekcji ds. Toksoplazmozy PTP (1973–1984) i Sekcji Parazytologii Polskiego Towarzystwa Nauk Weterynaryjnych (1971–1980), organizując we Wrocławiu 9 ogólnokrajowych sesji naukowych oraz XIV Zjazd w zamku Książ.

Prof. dr hab. Zenon Sołtysiak jest współorganizatorem konferencji z zakresu parazytologii oraz aktywnym członkiem Polskiego Towarzystwa Nauk Weterynaryjnych (PTNW). Dr J. Pacoń jest członkiem Rady Naukowej przy Ośrodku Badań Środowiska Leśnego i Hodowli Zwierząt Łownych Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. Dr J. Piekarska od 2007 r. pełni funkcję Skarbnika Oddziału Wrocławskiego PTP.

Odnaczenia, wyróżnienia, nagrody, pełnione funkcje

Pracownicy Katedry/Zakładu Parazytologii otrzymali szereg odznaczeń państwowych, resortowych, członkostw honorowych towarzystw naukowych zagranicznych i krajowych, medali honorowych, nagród rektora za działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną. Prof. Zbigniew Kozar otrzymał Złoty Krzyż Zasługi (1958), Odznakę za wzorową pracę w służbie zdrowia (1952), Nagrodę I stopnia Min. Szkol. Wyż. (1966). Prof. L. Grzywiński był laureatem wielu nagród Rektora i Ministra. Został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Kawalerskim Polonia Restituta, Medalem Edukacji Narodowej i odznaczeniami towarzystw naukowych. Doc. dr hab. Tadeusz Martynowicz w 1971 r. uzyskał nagrodę Ministra Oświaty i Szkolnictwa Wyższego za osiągnięcia w dziedzinie dydaktyczno-wychowawczej. Ponadto był nagrodzony: Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotą Odznaką Zasłużony dla Akademii Rolniczej, Medalem im. K. Janickiego PTP, Złotą Odznaką ZNP.

Prof. dr hab. Z. Sołtysiak jest członkiem Oddziału Wrocławskiego PTP (2003 r.), a od 2007 r. przewodniczącym Oddziału Wrocławskiego PTP. Prof. dr hab. Z. Sołtysiak za osiągnięcia w pracy naukowej otrzymał kilkakrotnie nagrodę indywidualną i zespołową JM Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. Dr J. Pacoń otrzymał dwukrotnie nagrodę Rektora Akademii Rolniczej we Wrocławiu i nagrodę zespołową Ministra Szkolnictwa Wyższego i Nauki. Dr A. Połozowski był odznaczony w 1998 r. Brązowym Krzyżem Zasługi.

Baza lokalowa

Baza lokalowa została znacznie zmniejszona, bowiem w 2000 r. na potrzeby Katedry Immunologii oddano dwa pomieszczenia, magazyn i korytarz w zamian za dokonanie remontu w Katedrze Parazytologii. Zakład Parazytologii od 2001 r. posiada dwa dobrze wyposażone laboratoria i salę ćwiczeń. W jednym laboratorium prowadzone są badania nad włośnicą, a drugie przeznaczone do badań ogólnych i klinicznych.

15. Obecna struktura Katedry Chorób Wewnętrznych z Kliniką Koni, Psów i Kotów

- Zakład Diagnostyki Klinicznej i Laboratoryjnej
- Zakład Parazytologii
- Zakład Chorób Psów i Kotów
- Pracownia Dietetyki i Higieny Pasz
- Weterynaryjne Laboratorium Diagnostyczne „Uni-Lab”
- Przychodnia Weterynaryjna
- Poliklinika Weterynaryjna.

16. Tablo – aktualni pracownicy

KIEROWNIK

KATEDRY CHOROÓB WEWNĘTRZNYCH
Z KLINIKĄ KONI, PSÓW I KOTÓW

Prof. dr hab. dr h.c. JÓZEF NICPOŃ

SEKRETARIAT

BOŻENA SZCZEPAŃSKA

JOLANTA NAWÓJ

GMACH KATEDRY CHOROÓB WEWNĘTRZNYCH
Z KLINIKĄ KONI, PSÓW I KOTÓW

KATEDRA CHOROÓB WEWNĘTRZNYCH

Dr hab. KRZYSZTOF KUBIAK, prof. UP

Dr hab. URSZULA PAŁAWSKA, prof. UP
KIEROWNIK
ZAKŁADU DIAGNOSTYKI KLINICZNEJ
I LABORATORYJNEJ

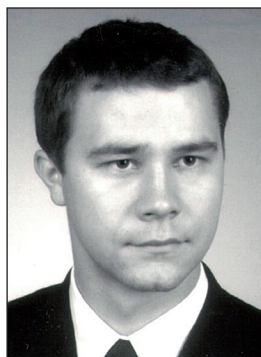
Dr KAMILA GLIŃSKA

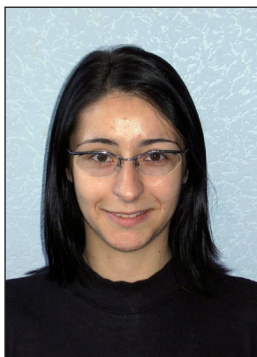
Dr MARCIN JANKOWSKI

Dr PAWEŁ JONKISZ

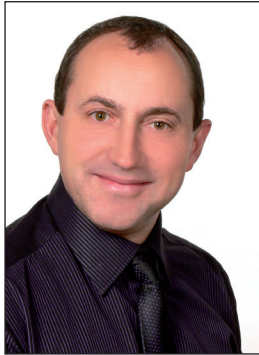
Dr ARTUR NIEDŹWIEDŹ

Dr AGNIESZKA NOSZCZYK-NOWAK

Dr JAROSŁAW POPIEL

Dr GRZEGORZ SAPIKOWSKI

Dr AGNIESZKA SIKORSKA

Dr JOLANTA SPUŻAK

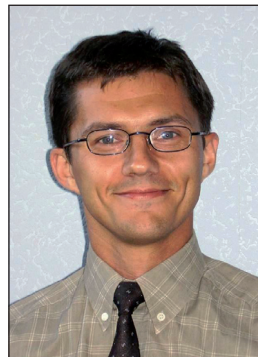

Dr MARCIN WRZOSEK

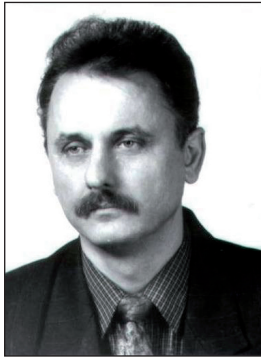
PRACOWNIA DIETETYKI I HIGIENY PASZ

Dr AGNIESZKA KUROSAD

Dr PIOTR SŁAWUTA

Dr JANUSZ RYDLEWSKI

Dr RYSZARD MORDAK

ZAKŁAD PARAZYTOLOGII

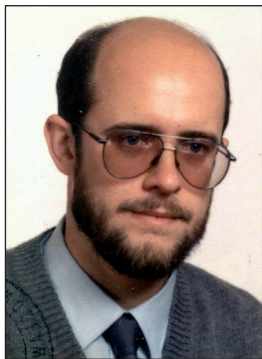
Prof. dr hab. ZENON SOŁTYSIAK
KIEROWNIK

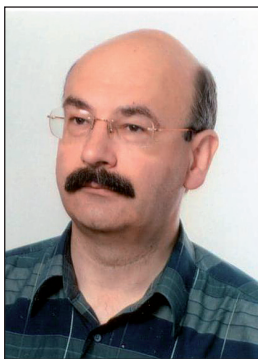
Dr MARIA DŁUGIEWICZ-BULLA

Dr JOLANTA PIEKARSKA

Dr JAROSŁAW PACOŃ

Dr ANDRZEJ POŁOZOWSKI

Lek. wet. MAGDALENA
WERESZCZYŃSKA
DOKTORANTKA

DOKTORANCI KATEDRY CHOROÓB WEWNĘTRZNYCH

Lek. wet. AGNIESZKA CEKIERA

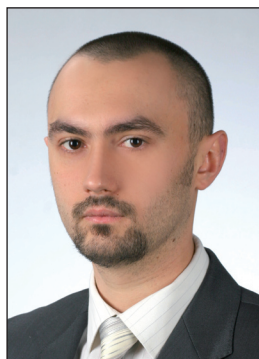
Lek. wet. ALICJA CEPIEL

Lek. wet. JOANNA WINCZA

Lek. wet. MACIEJ GRZEGORY

Lek. wet. MACIEJ STASZCZYK

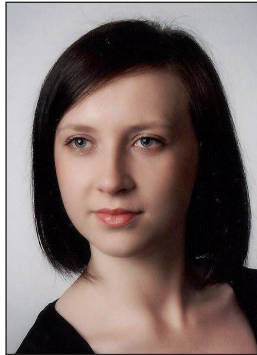
LABORATORIUM ANALITYCZNE

mgr MARIA SKONIECZNA
KIEROWNIK

mgr inż. EWA PALCZYŃSKA

mgr JUSTYNA STĘPIEŃ

mgr EWA WIECZORKIEWICZ

AMBULATORIUM KLINIKI MAŁYCH ZWIERZĄT

Dr WOJCIECH
HILDEBRAND

Lek. wet. IWONA
POŚWIATOWSKA-KASZCZYŻYŃ

PRACOWNICY TECHNICZNI

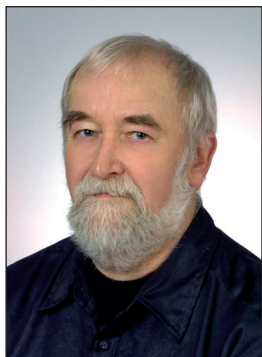
MONIKA BRETSZNAJDER

ANIELA DODA

EUGENIUSZ GAŠIOR

BOGUSŁAW GROCHOWSKI

MARIUSZ KĘPA

MAREK KOŁATA

ZDZISŁAW SURMA

PRACOWNICY OBSŁUGI I NADZORU

JADWIGA CHMIELEWSKA

ANNA KANTECKA

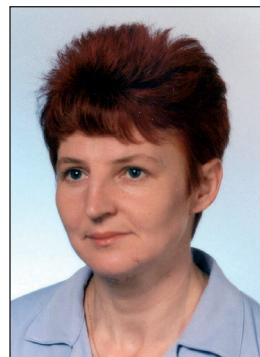
KRYSTYNA KŁOSIŃSKA

ANNA KRAWCZYK

KRYSTYNA KROTKE

EWA MAŁECKA

REGINA PORÓŚ

17. Życiorysy samodzielnych pracowników naukowo-dydaktycznych

Zygmunt Markowski

Zygmunt Markowski urodził się 28 kwietnia 1872 r. we Lwowie. Był to wykładowca propedeutyki klinicznej, diagnostyki, patologii i terapii szczegółowej chorób wewnętrznych oraz epizootologii. Studia weterynaryjne ukończył w 1895 r. we Lwowskiej Szkole Weterynarii, a studia medyczne ze stopniem doktora wszech nauk lekarskich w 1908 r. na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Lwowskiego.

W czasie I wojny światowej pracował jako lekarz w klinikach w Wiedniu i w Krakowie. W 1919 r. został mianowany profesorem zwyczajnym, a następnie wybrano go na Rektora Akademii Medycyny Weterynaryjnej we Lwowie w latach 1920–1923 i 1927–1930. Odbudował i dokonał reorganizacji Uczelni po zniszczeniach i stratach wojennych. W latach 1920–1930 był redaktorem naczelnym *Przeglądu Weterynaryjnego*, a w roku 1923 założył we Lwowie kolejne pismo naukowe – *Rozprawy Biologiczne* drukujące prace z zakresu medycyny weterynaryjnej, rolnictwa i hodowli. Redaktorem naczelnym był do 1939 r. W latach 1930–1933 pracował w Ministerstwie Rolnictwa i Reform Rolnych na stanowisku dyrektora Departamentu Weterynarii, a w 1932 r. współorganizował Unię Słowiańskich Lekarzy Weterynaryjnych.

W 1941 r. po wkroczeniu Niemców do Lwowa przerwał swoją działalność akademicką. Powrócił do niej dopiero w 1945 r., najpierw w Krakowie na Uniwersytecie Jagiellońskim, a następnie we Wrocławiu. Z dniem 1 listopada 1945 r. przystąpił do organizacji od podstaw wrocławskiego Wydziału Weterynaryjnego i został jego pierwszym dziekanem (1945–1947) oraz kierownikiem 3 katedr: Katedry Diagnostyki Chorób Wewnętrznych, Katedry Patologii i Terapii Szczegółowej Chorób Wewnętrznych i Katedry Epizootologii. Profesor Z. Markowski jest autorem kilkudziesięciu publikacji z zakresu medycyny weterynaryjnej.

Został uhonorowany wieloma odznaczeniami krajowymi i zagranicznymi, między innymi Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski, jugosłowiańskim Orderem Komandorskim św. Sawy, belgijskim Orderem Wielkiej Gwiazdy Leopolda II, a także w 1931 r. przez Akademię Medycyny Weterynaryjnej we Lwowie godnością doktora honoris causa tej Uczelni. Zmarł 13 września 1951 r. Pochowany na cmentarzu przy ul. Bujwida we Wrocławiu.

Dodatkowe informacje biograficzne: *Dzieje Akademii Rolniczej we Wrocławiu*, wyd. AR, 2001.

Stanisław Runge

Stanisław Runge urodził się w 1888 r. we Lwowie. Studia rozpoczął na Politechnice Lwowskiej, jednak po roku przeniósł się do C.K. Akademii Weterynarii. W 1913 r. Stanisław Runge zdał z odznaczeniem egzamin państwowy i otrzymał dyplom lekarza weterynarii.

W czasie wojny przygotowywał rozprawę, na podstawie której w 1915 r. opublikował 30 pozycji piśmiennictwa. W 1919 r. został naczelnikiem Wydziału Oświatowo-Naukowego Sekcji Weterynaryjnej Ministerstwa Spraw Wojskowych w Warszawie, gdzie prowadził głównie pracę naukową.

W kwietniu 1920 r. został mianowany profesorem nadzwyczajnym weterynarii na Wydziale Rolniczo-Leśnym Uniwersytetu Poznańskiego. Organizował od podstaw Katedrę Weterynarii Rolniczej, która własnych pomieszczeń dorobiła się dopiero w 1922 r., kiedy Uniwersytet zakupił od Bractwa Strzeleckiego budynek dla Wydziału Rolniczo-Leśnego. Wtedy profesor Runge mógł zacząć urządzać swoją placówkę naukowo-dydaktyczną. Tylko w latach 1920–1933 wykonano pod jego kierunkiem 16 doktoratów.

Połowa lat trzydziestych zapisała się szczególnie w biografii Stanisława Rungego. 29 maja 1933 r. Senat Uniwersytetu wybrał go na rektora.

Wojnę przeżył w Anglii, gdzie m.in. zorganizował studia medycyny weterynaryjnej w Royal Veterinary College w Edynburgu. W 1946 r. Profesor wrócił do kraju i objął kierownictwo dawnej Katedry i Zakładu Weterynarii Rolniczej Uniwersytetu Poznańskiego. Dodatkowo, od roku akademickiego 1951/1952 objął kierownictwo naukowe i wykłady w Katedrze Patologii i Terapii Szczegółowej Chorób Wewnętrznych Zwierząt Domowych Wydziału Medycyny Weterynaryjnej Uniwersytetu i Politechniki we Wrocławiu.

Stanisław Runge reprezentował w naukach weterynaryjnych nurt związany z badaniami eksperymentalnymi i był wnikliwym obserwatorem objawów stanów patologicznych u zwierząt. Tylko w okresie międzywojennym ogłosił około 60 publikacji naukowych. Na specjalną uwagę zasługują jego eksperymenty z przeszczepianiem męskich gruczołów rozrodczych zwierząt domowych. Publikacje z tego zakresu przyniosły mu znaczny rozgłos w świecie naukowym. Drugim zagadnieniem, któremu poświęcił wiele uwagi, były sposoby rozpoznawania, zapobiegania i zwalczania groźnych chorób zakaźnych.

W okresie powojennym profesor Runge ogłosił około 50 prac naukowych oraz artykułów popularnonaukowych. Brał udział w pracach wielu towarzystw naukowych weterynaryjnych i przyrodniczych.

Stanisław Runge mieszkał w domu przy ul. Libelta 24 w Poznaniu. Zmarł w 1953 r. Pochowany został na cmentarzu Sołackim przy ul. Lutyckiej w Poznaniu.

Bronisław Gancarz

Bronisław Gancarz urodził się 29 października 1912 r. w Winnikach – obecnie Lwów Winniki. W latach 1934–1939 studiował na Akademii Medycyny Weterynaryjnej we Lwowie, gdzie 18 marca 1939 r. uzyskał absolutorium. Od września 1942 r. do marca 1943 r. pracował na stanowisku asystenta naukowego w Państwowej Weterynaryjnej Pracowni Rozpoznawczej w Krakowie. Od 1943 do 1944 r. był asystentem naukowym w Katedrze Chorób Wewnętrznych Lekarsko-Weterynaryjnych Kursów Zawodowych we Lwowie. W 1944 r. ponownie objął stanowisko asystenta Katedry Chorób Wewnętrznych Lwowskiego Weterynaryjnego Instytutu, gdzie pracował do 1946 r. W międzyczasie był asystentem w Katedrze Biochemii u profesora Moraczewskiego. Od maja 1946 r. został zaangażowany początkowo jako starszy asystent, a od 1947 jako adiunkt w Katedrze Chorób Wewnętrznych Wydziału Medycyny Weterynaryjnej Uniwersytetu i Politechniki we Wrocławiu. W latach 1947–1949 prowadził zajęcia w Katedrze Chorób Wewnętrznych Politechniki we Wrocławiu. W 1949 r. doktoryzował się na podstawie pracy *Leptospiroza psów*. W 1951 r. został mianowany zastępcą profesora, a w 1952 r. – kierownikiem Katedry Chorób Wewnętrznych. Funkcję tę pełnił do przejścia na emeryturę w 1983 r. W 1954 r. otrzymał nominację na docenta, a w 1960 – na profesora nadzwyczajnego. Profesor Gancarz w latach 1953–1956 pełnił obowiązki prodziekana, a w latach 1962–1964 dziekana Wydziału Medycyny Weterynaryjnej. Był promotorem 13 doktorantów i opiekunem 3 doktorów habilitowanych. Jego dorobek stanowi 87 pozycji ogłoszonych drukiem. Jest autorem 4 podręczników dla studentów. Odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Odznaką 1000-lecia Państwa Polskiego, Medalem 10-lecia PRL, Odznaką 15-lecia Wyzwolenia Dolnego Śląska oraz Medalem Zasłużony Nauczyciel PRL. Zmarł 17 maja 2002 r. Pochowany został na cmentarzu przy ul. Smętnej we Wrocławiu.

Dodatkowe informacje biograficzne: *Dzieje Akademii Rolniczej we Wrocławiu*, wyd. AR, 2001.

Tadeusz Janiak

Tadeusz Janiak urodził się 1 września 1916 r. w Łazach. Wydział Medycyny Weterynaryjnej ukończył z dyplomem lekarza weterynarii na Uniwersytecie i Politechnice we Wrocławiu w roku 1950. Stopień naukowy doktora medycyny weterynaryjnej uzyskał w roku 1952. Prace naukową rozpoczął jeszcze jako student IV roku, otrzymując etat młodszego asystenta w 1948 r. przy Katedrze Patologii i Terapii Szczegółowej Chorób Wewnętrznych kierowanej przez prof. dr. Zygmunta Markowskiego. W roku 1953 otrzymał nominację na adiunkta, a w 1954 r.

za całokształt działalności naukowej mianowany został docentem. W październiku 1956 r. przejął wykłady z diagnostyki chorób wewnętrznych, w grudniu 1969 r. otrzymał tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego. Duża część prac prof. Janiaka poświęcona była diagnostyce klinicznej i procesom metabolicznym. Jego dorobek naukowy składa się z ponad 100 oryginalnych prac naukowych, 3 skryptów, 1 podręcznika oraz obejmuje dział schorzeń wątroby w monografii niemieckiej *Choroby koni*. Był promotorem 6 doktorantów i opiekunem 1 doktora habilitowanego. Był aktywnym członkiem wielu towarzystw naukowych krajowych i zagranicznych. Za całokształt działalności naukowej i dydaktycznej otrzymał wiele odznaczeń państwowych i resortowych, w tym: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski oraz liczne nagrody Ministra i Rektora. Zmarł 16 czerwca 1994 roku. Pochowany został na cmentarzu w Kamienicy Polskiej.

Dodatkowe informacje biograficzne: *Dzieje Akademii Rolniczej we Wrocławiu*, wyd. AR, 2001.

Zbigniew Hejłasz

Urodził się 21 sierpnia 1920 r. w Sanoku. Studia ukończył na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej Uniwersytetu i Politechniki we Wrocławiu w 1949 r.

Pracę w charakterze zastępcy asystenta rozpoczął na Wydziale Lekarskim UMCS w Lublinie. Następnie przez 2 lata pracował w Państwowym Zakładzie Higieny we Wrocławiu. Był także ordynatorem, a potem kierownikiem Lecznicy Zwierząt w Kowarach. W latach 1950–1951 pełnił obowiązki Powiatowego Lekarza Weterynarii w Trzebnicy.

W latach 1951–1955 pracował początkowo jako asystent naukowy, a następnie jako Komendant Wojskowego Centralnego Ośrodka Badań Weterynaryjnych w Puławach. W 1956 r. prof. Hejłasz rozpoczął pracę w Katedrze Chorób Wewnętrznych Wyższej Szkoły Rolniczej we Wrocławiu, gdzie przeszedł wszystkie stopnie kariery naukowej, otrzymując w 1982 r. tytuł i stanowisko profesora nadzwyczajnego.

Swoje dociekania naukowe indywidualne i wspólne z innymi opisał w ponad 120 publikacjach typu monograficznego, rozprawach i komunikatach naukowych. Duża część prac poświęcona była biochemii klinicznej i procesom metabolicznym, do których należy zaliczyć między innymi: badania nad intoksykacjami u koni, badania nad ogólną przemianą materii, głównie niestrawnościami u bydła, badania nad wpływem zaburzeń metabolicznych u krów na stan zdrowia cieląt, zaburzeniami równowagi kwasowo-zasadowej i elektrolitowej u bydła i cieląt, opracowanie etiopatogenezy i leczenia biegunek u cieląt oraz badania nad ustaleniem kryteriów oceny wysiłkowej konia.

Aktywnie uczestniczył w szkoleniach Terenowej Służby Weterynaryjnej.

Był aktywnym członkiem wielu towarzystw naukowych i organizacji społecznych. Był odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem

Zasługi, Brązowym Medalem Sił Zbrojnych w Służbie Ojczyzny, Medalem Zwycięstwa i Wolności, Krzyżem Partyzanckim, Krzyżem Armii Krajowej, trzykrotnie odznaczony medalem Wojska Polskiego.

Zmarł 5 kwietnia 1998 roku. Pochowany został na cmentarzu w Warszawie przy ul. Korkowej.

Tadeusz Kwiatkowski

Urodził się 4 stycznia 1929 r. w Czyżynach. W roku 1948 ukończył II Państwowe Gimnazjum i Liceum w Krakowie. W tym samym roku rozpoczął studia na Wydziale Weterynarii Uniwersytetu i Politechniki we Wrocławiu, które ukończył w roku 1952. Od 1953 do 1999 r. pracował nieprzerwanie w Katedrze i Klinice Chorób Wewnętrznych Wydziału Weterynaryjnego Akademii Rolniczej we Wrocławiu kolejno na stanowiskach: asystenta, st. asystenta, adiunkta, docenta i od 1977 r. profesora nadzwyczajnego. Był także kierownikiem Zakładu Diagnostyki w Katedrze Chorób Wewnętrznych.

Jego działalność naukowo-badawcza dotyczyła hematologii, fizjologii i fizjopatologii przewodu pokarmowego przeżuwaczy, chorób wątroby, zastosowania związków anabolicznych u bydła i owiec oraz ich wpływu na kształtowanie się wskaźników produkcyjnych i przemiany materii.

Profesor T. Kwiatkowski w latach 1964–1968 odbył staż naukowy w ośrodku INRA we Francji i w Państwowej Szkole Weterynaryjnej w Alfort we Francji, w Royal Veterinari College Hertfordshire w Anglii, Universidad Complutense de Madrid w Hiszpanii.

Był promotorem 5 przewodów doktorskich i recenzentem 4 rozpraw habilitacyjnych. Na dorobek naukowy składa się ponad 55 prac oryginalnych, kilka ekspertyz i 1 skrypt. Prof. Kwiatkowski opracował szereg instrukcji dla terenowej służby weterynaryjnej i zootechnicznej.

W latach 1970–1989 był pełnomocnikiem rektora ds. studentów obcokrajowców, wiceprezesem Zarządu ZNP przy AR, członkiem wielu komisji rektorskich.

W latach 1975–1983 był członkiem Komitetu Nauk Weterynaryjnych PAN.

Za działalność naukową, dydaktyczną i społeczną otrzymał 2 nagrody Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, 4 indywidualne i 9 zespołowych nagród Rektora. Otrzymał dyplom uznania za wkład wniesiony w rozwój Wydziału Weterynaryjnego ART w Olsztynie, otrzymał Złoty Krzyż Zasługi, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Złotą Odznakę ZNP, medal „Zasłużony dla Województwa Wrocławskiego i Miasta Wrocławia”. Zmarł 28 lipca 2004 r. Pochowany został na cmentarzu w Krobi.

Józef Nicpoń

Urodził się 14 marca 1943 r. w Kuźnicy Kiedrzyńskiej k. Częstochowy. Szkołę podstawową ukończył w Łobodnie, Liceum Ogólnokształcące w Kłobucku, a następnie 2-letnią Szkołę Instruktorów Higieny we Wrocławiu. W latach 1963–1969 studiował na Wydziale Weterynaryjnym WSR we Wrocławiu. Po ukończeniu studiów rozpoczął pracę w Katedrze i Klinice Chorób Wewnętrznych, gdzie w roku 1974 uzyskał stopień doktora nauk weterynaryjnych, a w roku 1984 doktora habilitowanego. W 1992 . otrzymał tytuł profesora. Stanowisko prof. zwyczajnego uzyskał w 2000 r. Od 1986 r. do chwili obecnej jest Kierownikiem Katedry Chorób Wewnętrznych z Kliniką Koni, Psów i Kotów.

Główne kierunki zainteresowań naukowych to: gospodarka wodno-elektrolitowa, w tym ocena zaburzeń czynnościowych nerek; choroby przemiany materii u bydła i ich wpływ na zdrowotność oraz produktywność; profilaktyka i leczenie biegunek u cieląt; biofizyczne i biochemiczne uwarunkowania determinujące sprawność wysiłkową koni; choroby układu pokarmowego i oddechowego, głównie u psów z uwzględnieniem diagnostyki endoskopowej; badania nad premiksami profilaktyczno-lecznymi oraz lekami weterynaryjnymi, a także badania nad przyczyną spadku pogłowia zwierząt dzikich, głównie zająca szaraka.

Działalność naukowa: był kierownikiem wielu programów resortowych oraz kierownikiem 6 grantów Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Był i jest wykonawcą w 12 grantach Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Aktualnie, w kierowanej przez Niego Katedrze, realizowanych jest 5 grantów MNiSzW, 2 granty z funduszy unijnych oraz 3 umowy o badania naukowe.

Uczestniczy w 2 grantach z funduszy unijnych.

Dorobek naukowy to ponad 320 publikacji naukowych w czasopismach krajowych i zagranicznych oraz popularnonaukowych i doniesień konferencyjnych. W 4-letniej ocenie pracowników naukowych w 2009 r. uzyskał I lokatę za działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną na Wydziale.

Prof. Nicpoń był promotorem 19 pozytywnie zakończonych przewodów doktorskich i kolejnych 3 otwartych przewodów doktorskich oraz opiekunem 2 pozytywnie zakończonych przewodów habilitacyjnych.

Prof. Józef Nicpoń był współorganizatorem i członkiem Rady Naukowej 10 Międzynarodowych Konferencji PRO-ANIMALI, a także dodatkowo organizatorem 56 kongresów i konferencji o zasięgu krajowym i zagranicznym z udziałem ponad 120 wykładowców zagranicznych (Niemcy, Szwajcaria, Austria, Holandia, Anglia, Włochy, Węgry, Stany Zjednoczone, Francja i Kanada).

Działalność dydaktyczna: od samego początku pracy w Katedrze Chorób Wewnętrznych prowadził początkowo ćwiczenia, a następnie także wykłady z przedmiotów: choroby wewnętrzne, diagnostyka kliniczna, analityka kliniczna, choroby psów i kotów.

Przez wiele lat był wykładowcą dla lekarzy podyplomowych studiów specjalizacyjnych w zakresie profilaktyki chorób w hodowli wielkotowarowej. Od 1998 r. jest kierownikiem 6-semestralnych podyplomowych studiów specjalizacji choroby psów i kotów, które do tej pory ukończyło 340 lekarzy weterynarii.

Prof. Nicpoń jest autorem 4 skryptów i 2 podręczników oraz współautorem 2 kolejnych książek, a także tłumaczem 3 i recenzentem merytorycznym 4 podręczników tłumaczonych z języków niemieckiego i angielskiego.

Staże zagraniczne: stypendysta Humboldta w Tierärztliche Hochschule Hannover w latach 1978–1980, 1985–1986 i w 1992 r. Odbił także staże w wielu ośrodkach weterynaryjnych: Brno, Koszyce, Charków, Belgrad, Nowy Sad, Hannover, Monachium, Lipsk, Berlin, Wiedeń oraz Cornell University, Purdue University, Iowa State University w USA. Uczestniczył w ponad 80 zjazdach krajowych i kilkudziesięciu zagranicznych, w tym m.in. Brno, Koszyce, Monachium, Nowy Sad, Jerozolima, Hannover, Lipsk, Giessen, Lyon, Birmingham, Budapeszt, Barcelona, Wiedeń, Lwów, Wilno, bardzo często wygłaszając tam referaty naukowe.

Działalność w organizacjach i towarzystwach naukowych oraz komitetach redakcyjnych czasopism naukowych: przez wiele lat był członkiem, a następnie, już trzecią kadencję, wiceprzewodniczącym Komitetu Nauk Weterynaryjnych Polskiej Akademii Nauk, którą to funkcję pełni do chwili obecnej, członkiem Polskiego Towarzystwa Nauk Weterynaryjnych, wiceprzewodniczącym PTNW Oddziału we Wrocławiu, a przez cztery kadencje był przewodniczącym Sekcji Klinicznej PTNW i członkiem Prezydium Zarządu Głównego PTNW, obecnie jest przewodniczącym sekcji fizjologii i patologii koni PTNW, członkiem Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Rolnictwa, Societas Humboldtiana Polonorum, International Buiatric Organisation, New York Academy of Science, Polskiego Towarzystwa Bujatrycznego, Polskiego Towarzystwa Gastroenterologicznego, członkiem Polskiego Towarzystwa Lekarzy Weterynarii Małych Zwierząt, członkiem 9 Naukowych Komitetów Redakcyjnych czasopism naukowych.

Działalność organizacyjna: w latach 1996–2002 pełnił dwukrotnie funkcję Dziekana Wydziału Medycyny Weterynaryjnej. Od 1986 r. jest Kierownikiem Katedry Chorób Wewnętrznych z Kliniką Koni, Psów i Kotów, a od 2001 r. Pełnomocnikiem rektora ds. OBŚL i HZŁ. Od wielu lat jest członkiem Senatu, pełniąc już po raz drugi funkcję przewodniczącego Senackiej Komisji Nauki. Prof. dr hab. dr h.c. Józef Nicpoń jest członkiem Zespołu Integracyjno-Eksperckiego Biologicznych Podstaw Produkcji Zwierzęcej PAN oraz ekspertem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego ds. programów nauczania. W latach 2006–2009 był członkiem Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego.

Odnaczenia i nagrody: odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Srebrnym i Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem za Zasługi dla Rolnictwa, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Medalem za zasługi dla PTNW Pro-Scientia Veterinaria Polone, Odznaką Zasłużony dla AR we Wrocławiu, dwukrotnie Medalem „Za zasługi dla Uniwersytetu Weterynarii i Farmacji w Brnie”, Medalem im. S. Grzyckiego Akademii Medycyny Weterynaryjnej we Lwowie oraz Złotym Medalem Państwowego Uniwersytetu Medycyny Weterynaryjnej i Technologii we Lwowie, Medalem Za zasługi dla Wyższej Szkoły Weterynaryjnej w Hannoverze, brązowym, srebrnym i złotym Medalem oraz najwyższym odznaczeniem, jakim jest Złom za Zasługi dla Łowiectwa, Złotą Odznaką ZNP.

Za działalność naukową i organizacyjną otrzymał 32 nagrody Rektora AR, obecnie Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu oraz za działalność naukową nagrodę Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej, nagrodę Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz dwukrotnie nagrodę PTNW za prace naukowe. W 2008 r. uzyskał tytuł doktora honoris causa na Lwowskim Narodowym Uniwersytecie Medycyny Weterynaryjnej i Biotechnologii.

Zenon Sołtysiak

Urodził się dnia 6 maja 1950 r. w Jeleniu w powiecie Chrzanów, woj. krakowskie. Studia wyższe rozpoczął w 1968 r. na Wydziale Weterynaryjnym Akademii Rolniczej we Wrocławiu. Studia na Wydziale Weterynaryjnym Akademii Rolniczej odbył w latach 1968–1974. Po ukończeniu studiów w 1974 r. jako lek. wet. rozpoczął pracę w Wojewódzkim Zakładzie Weterynarii w Zakładzie Higieny Weterynaryjnej we Wrocławiu na stanowisku Kierownika Pracowni anatomopatologicznej. W Wojewódzkim Zakładzie Weterynarii pracował do 1995 r. Stopień doktora nauk weterynaryjnych uzyskał w 1985 r. na podstawie rozprawy doktorskiej pt. Patomorfologia porównawcza zmian starczych w ośrodkowym układzie nerwowym (oun) psów pochodzących ze środowiska wiejskiego, miejskiego i przemysłowego. Stopień dr hab. uzyskał w 2000 r. na podstawie rozprawy habilitacyjnej pt. Badania porównawcze nad amyloidozą- β i zwyrodnieniem neurofibrilarnym (ZNF) w ośrodkowym układzie nerwowym różnych gatunków starych zwierząt i ludzi z chorobą Alzheimera. Pracę naukowo-dydaktyczną na Akademii Rolniczej rozpoczął jako adiunkt w 1995 r. Od początku aktywnie włączył się w realizację programu dydaktycznego Katedry Anatomii Patologicznej, Patofizjologii, Mikrobiologii i Weterynarii Sądowej, prowadząc ćwiczenia z przedmiotu anatomia patologiczna i histopatologia weterynaryjna oraz wykłady i ćwiczenia z weterynarii sądowej. Po uzyskaniu stopnia doktora habilitowanego nadal prowadził ćwiczenia z zakresu anatomii patologicznej i histopatologii weterynaryjnej oraz wykłady i ćwiczenia z weterynarii sądowej.

Trzon jego dorobku naukowego obejmuje prace z zakresu anatomii patologicznej, a zwłaszcza z neuropatologii weterynaryjnej. Dorobek obejmuje 79 prac, w tym 20 oryginalnych prac eksperymentalnych, 7 prac przeglądowych, 30 prac kliniczno-kazuistycznych, 1 opracowanie typu różnorodności (Miscellanea) oraz 21 komunikatów prezentowanych na krajowych i zagranicznych konferencjach i sympozjach naukowych. Na okres przed uzyskaniem stopnia doktora habilitowanego przypada 36 prac, z czego 12 to oryginalne prace eksperymentalne, 12 prac z zakresu kazuistyki klinicznej, 1 opracowanie typu różnorodności (Miscellanea) oraz 11 komunikatów zjazdowych. Natomiast na okres po uzyskaniu stopnia doktora habilitowanego przypadają 43 pozycje, w tym: 8 oryginalnych prac eksperymentalnych, 7 artykułów przeglądowych, 18 prac kliniczno-kazuistycznych oraz 10 komunikatów i doniesień naukowych. Na 57 prac zdecydowana większość (34) została opublikowana na łamach Medycyny

Weterynaryjnej, 3 prace w Brain Research. Z pozostałych 20 prac 3 opublikowano w Acta Scientiarum Polonorum i 2 w Zeszytach Naukowych AR we Wrocławiu, 8 prac w Życiu Weterynaryjnym, 5 w Magazynie Weterynaryjnym i po 1 pracy w Polskim Merkuriuszu Lekarskim oraz w Scientific Messenger of Lviv National Academy of Veterinary Medicine. Spośród wymienionych 57 prac 4 ukazały się w wersji anglojęzycznej, jedna w języku ukraińskim. Jest jedynym autorem 8 prac, pozostałe to prace współautorskie, z których w 44 jest pierwszym autorem. Jest współautorem rozdziału Aged dogs: an animal model tu study beta-protein amyloidogenesis w podręczniku: Alzheimer Disease Epidemiology, Neuropathology, Neurochemistry and Clinics, wyd. Maurer K., Riederer P., Beckmann H. (ads) Springer-Verlag, Springer-Verlag Wien-New York, New-York-Wien, 1990 oraz rozdziału Fibrillar and non-fibrillar amyloid in the brain of aged dogs zamieszczonego w: Research Advance in Alzheimer`s Disease and Related Disorders” wyd. John Wiley & Sons z 1995. Uczestniczył również w graficznym opracowaniu zmian histopatologicznych zamieszczonych w dwóch edycjach przewodnika do ćwiczeń pt. Histopatologia zwierząt domowych – praca zbiorowa pod red. prof. dr hab. Janusza Madeja, wyd. AR Wrocław, 1998, 2003. Łączny współczynnik IF opublikowanych prac wynosi – 10,082, natomiast łączna suma punktów KBN – 405, z tego po ostatnim awansie naukowym – 219. Do najistotniejszych osiągnięć naukowych należą: wykazanie związku pomiędzy nasileniem zmian starczych w mózgu psów oraz kotów a stopniem skażenia środowiska metalami ciężkimi odkładającymi się w różnych strukturach OUN zwierząt, wykazanie podobieństwa i różnic zmian morfologicznych mózgu towarzyszących procesowi starzenia się zwierząt i człowieka. Na podstawie analizy morfologicznej złogów β -amyloidowych przedstawił prawdopodobny mechanizm powstawania i odkładania w różnych strukturach mózgu złogów amyloidu- β . Zaproponował przy tym model psa i lisa afrykańskiego – Fenka jako najbardziej przydatny w badaniach nad patogenezą parenchymalnej i naczyniowej amyloidozy- β oraz zwyrodnienia neurofibrilarnego (ZNF) mózgu u ludzi w przebiegu choroby Alzheimera. Opracował metody i praktyczne wykorzystanie bakteriofagów w leczeniu kolibakterioz prosiąt i lisów. Opracował model komory sedymentacyjnej do wykonywania preparatów osadowych płynu mózgowo-rdzeniowego, przydatnego w diagnostyce zespołów chorobowych OUN zwierząt. Ponadto zastosował diagnostykę histopatologiczną w chorobach sprawiających szczególne trudności diagnostyczne i przedstawił dowody na rolę wielu zakażeń bakteryjnych, wirusowych, pasożytniczych, niedoborowych oraz zatruc w etiopatogenezie chorób u zwierząt. Opracował obrazy kliniczne i patomorfologiczne samoistnych pierwotnych i przerzutowych nowotworów OUN zwierząt z podaniem ich klasyfikacji oraz zastosował badania histopatologiczne, a także nowe techniki badawcze przydatne w diagnostyce parazytologicznej (PCR).

Aktywnie uczestniczył w życiu społecznym Uczelni i Wydziału. Był organizatorem licznych krajowych i zagranicznych kursokonferencji, na których też wygłaszał wykłady. Zorganizował i czynnie uczestniczył w kursokonferencji we Wrocławiu pt. Diagnostyka, profilaktyka i terapia chorób zakaźnych przewodu pokarmowego trzody chlewnej (1997). Prowadził wykład oraz dyskusję panelową na temat chorób prionowych u zwierząt i ludzi w trakcie Dolnośląskiego Festiwalu Nauki w 2001 r. Był organizatorem i prowadzącym kursokonferencji zleconej przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w 2003 r. z zakresu Patologii chorób zwalczanych z urzędu i urzędowym

pobieraniu materiału (zgodnie z dyrektywami Unii Europejskiej), jednocześnie szkolił lekarzy wet. praktycznego pobierania mózgowia do badań w kierunku BSE. W 2002 i 2003 r. prowadził wykłady i ćwiczenia z zakresu szczegółowej patologii dla studentów amerykańskich w języku angielskim. Ponadto w latach 2002 i 2003 był opiekunem studentów zagranicznych, głównie z Ukrainy i Słowacji odbywających staż w Katedrze Anatomii Patologicznej, a w latach 2007 i 2008 sprawował opiekę nad pracownikami naukowymi z Kirikale (Turcja) i Kijowa (Ukraina) odbywających kilkumiesięczne staże naukowe w Zakładzie Parazytologii. Prowadzi nadal wykłady i ćwiczenia z weterynarii sądowej. Prowadził w 2008 r. i obecnie (2009–2010 r.) ćwiczenia z parazytologii weterynaryjnej i weterynarii sądowej ze studentami z Hiszpanii, Portugalii i Turcji (program English Division, Erasmus Sokrates). Był powoływany na członka Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej. Był członkiem Patologów Polskich Oddziału Wrocławskiego w latach 1974–1990. Jest aktywnym działaczem PTNW i PTP we Wrocławiu, a od października 2007 r. pełni obowiązki Przewodniczącego Wrocławskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Parazytologicznego. Od 1995 r. jest biegłym sądowym w zakresie patologii i parazytologii weterynaryjnej, opracował łącznie 38 ekspertyz sądowych. Od 2007 r. jest stałym biegłym sądowym Okręgowego Sądu we Wrocławiu. Był promotorem prac doktorskich: Marka Gajdy (2007) pt. „Obraz kliniczny i zmiany patomorfologiczne w mózgowiu psów po doustnym podaniu różnych dawek siarczanu glinu” oraz Moniki Pawlas-Opielei (2008) pt. „Różnicowanie gatunków gźw, obraz immunologiczny i histopatologiczny w przebiegu inwazji larw *Gastrophilus* sp u koni”.

Za osiągnięcia w pracy naukowej otrzymał 1 nagrodę indywidualną I stopnia, 4 nagrody zespołowe I stopnia i jedną nagrodę zespołową II stopnia JM Rektora Uniwersytetu.

Urszula Paśławska

Urodziła się 8 marca 1963 r. we Wrocławiu, gdzie uczęszczała do szkoły podstawowej i średniej. Studia na Wydziale Weterynaryjnym ówczesnej Akademii Rolniczej we Wrocławiu ukończyła w roku 1989 i rozpoczęła pracę w Katedrze i Klinice Chorób Wewnętrznych. Stopień naukowy doktora nauk weterynaryjnych uzyskała w 1997 r., a w 2007 r. habilitowała się.

Dorobek naukowy dr hab. U. Paśławskiej obejmuje ogółem 128 pozycji. Jest współautorką 2 książek.

Specjalizuje się w zakresie kardiologii zwierząt domowych. Problematyka jej zainteresowań naukowych obejmuje diagnostykę i leczenie chorób układu krążenia. Pracownia kardiologiczna przy Katedrze Chorób Wewnętrznych oferuje unikatową w skali kraju paletę usług w zakresie kardiologii: ambulatoryjną i długotrwałą (metodą Holtera) rejestrację zapisu EKG, nieinwazyjny i inwazyjny pomiar ciśnienia tętniczego krwi, badanie echokardiograficzne, badanie angiograficzne (naczyń obwodowych oraz naczyń wieńcowych serca), ventrikulografię, implantację stałych stymulatorów serca (rozzruszników), cewnikowanie serca, przezskórną valvuloplastykę zwężenia ujść tętniczych serca, wprowadzenie stentów naczyniowych.

W pracowni kardiologicznej prowadzone są badania we współpracy z wieloma jednostkami naukowymi medycyny człowieka, które mają służyć ochronie zdrowia i życia ludzi. Realizowane są projekty badawcze nad przewlekłą niewydolnością serca, zawałem serca i arteriosklerozą.

Swoje zainteresowania zawodowe i naukowe pogłębiała, uczestnicząc w licznych kongresach, konferencjach oraz kursach specjalistycznych organizowanych w kraju i za granicą.

Jest przewodniczącą Sekcji Kardiologicznej i Certyfikacji Wad Wrodzonych Polskiego Stowarzyszenia Lekarzy Weterynarii Małych Zwierząt, członkiem Polskiego Towarzystwa Nauk Weterynaryjnych, Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego, Europejskiego Towarzystwa Kardiologicznego i Europejskiego Towarzystwa Kardiologów Weterynaryjnych.

Z ramienia Uczelni i Wydziału uczestniczyła w pracach licznych Komisji. Odznaczona Brązowym Krzyżem Zasługi.

Krzysztof Kubiak

Urodził się 31 marca 1965 r. w miejscowości Kuźnica Grabowska, gdzie uczęszczał do szkoły podstawowej. W 1985 r. ukończył Technikum Weterynaryjne we Wrześni. Studia na Wydziale Weterynaryjnym ówczesnej Akademii Rolniczej we Wrocławiu ukończył w 1991 r. i rozpoczął pracę w Katedrze i Klinice Chorób Wewnętrznych. Stopień naukowy doktora nauk weterynaryjnych uzyskał w 1998 r., a w 2007 r. habilitował się.

Dorobek naukowy dr. hab. K. Kubiaka obejmuje ogółem 215 pozycji, w tym 128 to prace oryginalne, 30 – prace przeglądowe, 57 – referaty i doniesienia kongresowe oraz konferencyjne.

Jest współautorem 2 książek.

Specjalizuje się w zakresie chorób psów i kotów, szczególnie w dziedzinie gastroenterologii oraz diagnostyki endoskopowej chorób przewodu pokarmowego, układu oddechowego i układu moczowego tych zwierząt.

Problematyka jego głównych zainteresowań naukowych obejmuje następujące zagadnienia: diagnostyka endoskopowa chorób przewodu pokarmowego, układu oddechowego oraz układu moczowego psów i kotów; etiopatogeneza, rozpoznawanie i leczenie wrzodów żołądka u psów, wpływ niesterydowych leków przeciwzapalnych na błonę śluzową żołądka u psów; występowanie w błonie śluzowej żołądka psów i kotów drobnoustrojów z rodzaju *Helicobacter* i ich udział w patogenezie chorób tego narządu.

Swoje zainteresowania zawodowe i naukowe pogłębiał, uczestnicząc w licznych kongresach, konferencjach oraz kursach specjalistycznych organizowanych w kraju i za granicą.

Jest członkiem Zarządu Sekcji Gastroenterologicznej Polskiego Stowarzyszenia Lekarzy Weterynarii Małych Zwierząt, zastępcą kierownika podyplomowych studiów

specjalizacyjnych z zakresu chorób psów i kotów na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej UP we Wrocławiu oraz członkiem Polskiego Towarzystwa Nauk Weterynaryjnych.

Z ramienia Uczelni i Wydziału uczestniczył w pracach licznych komisji. Odznaczony Brązowym Krzyżem Zasługi. Od roku 2008 pełni obowiązki Prodziekana ds. studenckich Wydziału Medycyny Weterynaryjnej Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.

ZAŁĄCZNIKI

AKADEMIA MORNICZA
DZIEKANAT
WYDZIAŁ WETERYNARYJNY
ul. C. Norwida Nr 51 - tel. 22-15-67
60-375 Wrocław
WAD 9-5/81

Wrocław, dnia 19 października 1981 r.

w/g rozdzielnika

Na podstawie uchwały Rady Wydziału z dnia 13.10.1981 r.
powołuję Wydziałową Komisję d/s Polikliniki i Współpracy
z Terenem w składzie:

przewodniczący	- prof.dr habil.Tadeusz Kwiatkowski
członkowie:	- doc.dr habil. Andrzej Dubiel
	- doc.dr habil. Bogdan Osiniński
	- prof.dr habil. Stanisław Zaleski
	✓ - dr Józef Nicpoń
	- dr Antoni Buczek
	- dr Jacek Przymus

Proszę uprzejmie o opracowanie programu działania na okres
3-letniej kadencji, a szczegółowego planu na bieżący rok
akademicki.

Powyższe opracowania Komisja przedstawi na posiedzeniu
Rady Wydziału w m-cu listopadzie br.

O terminach posiedzeń Komisji proszę powiadamiać Dziekanat.

DZIEKAN

Doc. dr. habil. Jan Zwierzchowski

Zał.1

AKADEMIA ROLNICZA
DZIEKANAT
WYDZIAŁ WETERYNARYJNY
ul. C. Norwida Nr 31 - tel. 22-15-67
50-375 Wrocław
WAD 4a-7/81

Wrocław, dnia 22 października 1981 r.

Pan
dr Józef NICPON
Klinika Chorób Wewnętrznych
w/m

Powierzam Panu Doktorowi funkcję Kierownika Zespołu
Organizacyjnego Polikliniki Wydziału Weterynaryjnego
Akademii Rolniczej we Wrocławiu.

DZIEKAN

doc. dr habil. Jan Zawierchowski

Zał.2

Wrocław, dnia 8.IV.1982 r.

J.M. R e k t o r

Prof.dr hab. Henryk BALBIERZ

Obecnie Kliniki Wydziału Weterynaryjnego Akademii Rolniczej we Wrocławiu prowadzą znacznie ograniczone lecznictwo ze względu na brak kontaktu z terenem /brak Kliniki wyjazdowej, całonocnych dyżurów, ograniczona ilość środków transportu/. Brak kontaktu z szeroką terenową praktyką weterynaryjną powoduje, że Kliniki posiadają bardzo mało pacjentów - szczególnie dużych zwierząt. Bardzo mała ilość chorych zwierząt, podstawowego materiału dydaktycznego w Klinikach wpływa negatywnie na kształcenie studentów i zdobywanie dalszej praktycznej wiedzy pracowników.

Zgodnie z opinią terenowej służby lekarsko-weterynaryjnej, z każdym rokiem obniża się poziom przygotowania praktycznego absolwentów Wydziału Weterynaryjnego. Duża ilość studentów, zmniejszająca się z każdym rokiem, ilość pacjentów w Klinikach, brak odpowiednich lecznic stażowych powoduje coraz gorsze kształcenie nowych kadr.

W trosce o wysoki poziom kształcenia studentów przyszłych lekarzy weterynaryjnych, podnoszenia kwalifikacji pracowników naukowo-dydaktycznych, Rada Wydziału Weterynaryjnego postanowiła zwrócić się z prośbą do J.M. Rektora o powołanie na wydziale Weterynaryjnym Polikliniki.

Pragnę nadmienić, że już przed dwoma laty POP Wydz. Wet. podjęła w swojej uchwale podobny wniosek do realizacji. Poliklinika byłaby jednostką wydziałową na prawach zakładu o charakterze głównie usługowym, koordynującym działalność leczniczą wydziału poprzez ambulatoria kliniczne, działające w ramach poszczególnych Klinik.

Celem powołania Polikliniki byłoby: prowadzenie działalności usługowej w zakresie lecznictwa weterynaryjnego w terenie /wyjazdy również studentów/, zwiększenie ilości pacjentów, głównie dużych zwierząt.

1. dostarczanie materiału dydaktycznego dla studentów,
2. staże doskonalenie w zakresie lecznictwa weterynaryjnego pracowników naukowo-dydaktycznych,
3. dostarczanie materiału do badań naukowych,
4. lepsze poznanie potrzeb terenu w zakresie profilaktyki i lecznictwa weterynaryjnego.

Załącznik 3

- Miejsce lokalizacji: - Klinika Chorób Wewnętrznych
- Personel: - 2 lekarzy klinicznych /bez obciążeń dydaktycznych/, 1 etat pracownika technicznego /sekretarki/.
- Harmonogram pracy: - 8,00 - 15,00 etatowi pracownicy polikliniki
15,00 - 20,00 dyżury pracowników nauk.-dydakt.
z wszystkich klinik

W wolne soboty, niedziele i święta dyżury od godz. 8,00 - 15,00.
Stacjonarne leczenie prowadzić będą Kliniki na dotychczasowych zasadach.

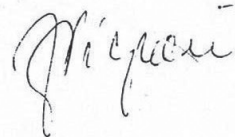
Poliklinika posiadac będzie: 1/ własną aptekę
2/ nadzór nad wydzielonym transportem

Do obowiązków 2 etatowych lekarzy Polikliniki należeć będzie: załatwianie przypadków w terenie i dostarczanie pacjentów do Klinik, jak również opieka nad studentami wyjeżdżającymi do chorych zwierząt;
Obowiązkiem pracownika technicznego będzie: rejestracja zgłoszeń, prowadzenie dokumentacji klinicznej, apteki i rozliczenia finansowe.
Celem realizacji tego niezbędnego, jak wynika z obserwacji własnych i doświadczeń innych Wydz. Wet. zamierzenia, zwracam się z uprzejmą prośbą do J.M. Rektora o powołanie Polikliniki na Wydziale Weterynaryjnym:

Pragnę również nadmienić, że dla powołania Polikliniki niezbędne jest:

- 1: adaptacja pomieszczeń,
2. przydział dwóch etatów lekarzy i 1 etatu pracownika technicznego,
3. dodatkowe wydzielenie z transportu Uczelni 2 samochodów osobowych, w tym 1 "Żuk" lub "Nysa" do przewożenia studentów, wraz z 1 etatem kierowcy,
4. powołanie na kierownika w/w jednostki pracownika nauk.-dydakt.,
5. wszczęcie poczynań celem zakupu 1 ambulansu do transportu chorych zwierząt.

Mając na uwadze wysoki poziom kształcenia studentów i pracowników naukowo-dydaktycznych, jak również poprzez lepsze rpeznanie problemów w zakresie profilaktyki i lecznictwa weterynaryjnego w terenie, rozwiązanie wielu zagadnień związanych z szerokim pojęciem gospodarki żywnościwej wyrażam nadzieję, że prośba Rady Wydziału Weterynaryjnego zostanie rozpatrzona przez Jego Magnificencję Rektora pozytywnie.

W y t y c z n e

do współpracy Wydziału Weterynaryjnego z Wojewódzkim Zakładem Weterynarii ustalone na posiedzeniu Egzekutywy OCP w dniu 24.10.1983 r. przy udziale:

1. Dziekana Wydz. Weterynaryjnego
2. Dyrektora Woj. Zakładu Weterynarii
3. Kierownika Woj. Zakładu Higieny Weterynaryjnej
4. V-ce Przewodniczącego Zrzeszenia Lekarzy i Techników Wet.
5. Sekretarza POP przy Woj. Zakładzie Weterynarii

Dzisiaj jak nigdy przedtem zawód lekarza weterynarii wymaga nieustannego pogłębiania zdobytej wiedzy i doskonalenia umiejętności. Stałe zdobywanie wiedzy warunkuje niezawodne i sprawne działanie służby weterynaryjnej. Szczególnego znaczenia nabiera obecnie szybkie wdrażanie myśli i osiągnięć naukowych w codziennej pracy zawodowej. Od ścisłych powiązań nauki z praktyką, od tempa modernizacji nauczania i zawodu oraz od wzrostu kwalifikacji lekarza weterynarii zależy i zależy będzie w przyszłości miejsce weterynarii w życiu społeczno-gospodarczym kraju. Poszukiwanie i rozwijanie twórczych inicjatyw w dziedzinie współpracy wydziału z terenową służbą weterynaryjną jest nakazem chwili i obywatelską powinnością wszystkich pracowników nauki i lekarzy weterynarii. W trosce o dalszy rozwój współpracy wydziału z terenową służbą weterynaryjną proponuje się podjęcie następujących kierunków działania:

A. w dziedzinie organizacyjnej:

1. zapoznanie Rady Wydziału z aktualnymi zadaniami i problemami służby weterynaryjnej przez Dyrektora Woj. Zakładu Weterynarii
2. zapoznanie przedstawicieli terenowej służby weterynaryjnej z aktualnymi zadaniami dydaktycznymi i naukowymi wydziału /Dziekana Wydziału/
3. powołanie przy Woj. Zakładzie Weterynarii zespołów konsultacyjnych z udziałem pracowników wydziału i specjalistów terenowej służby weterynaryjnej w zakresie:
 - a. chorób drobiu
 - b. chorób świń

Załącznik 4

- c. patologii rozrodu
- d. higieny produktów żywności
- e. hodowli wielkostatdnej

Zespoły powoła Dziekan w porozumieniu z Dyrektorem Woj. Zakładu Weterynarii

B. w dziedzinie dydaktycznej

1. popularyzowanie aktualnych osiągnięć medycyny weterynaryjnej wśród lekarzy weterynarii. Propozycje tematów oraz organizację upowszechnienia wiedzy przedstawi Dziekan w porozumieniu z Dyrektorem Woj. Zakładu Weterynarii
2. korzystanie z wiedzy i doświadczeń wyspecjalizowanych lekarzy terenowych w procesie kształcenia studentów wydziału. Propozycje tematów przedstawi wydziałowi Dyrektor Woj. Zakładu Weterynarii.
3. organizowanie praktyk zawodowych dla terenowych lekarzy weterynarii w Klinikach Wydziału. Szczegółowe rozwiązania przedstawi Dziekan w porozumieniu z Kierownikami Klinik i Dyrektorem Woj. Zakładu Weterynarii.

C. w dziedzinie naukowej

1. wymiana doświadczeń między pracownikami wydziału i terenowymi lekarzami weterynarii w zakresie profilaktyki i zwalczania chorób zakaźnych, pasożytniczych, patologii rozrodu i hodowli wielkostatdnej w ramach konferencji okręgowej stołu organizowanych na wydziale lub w terenie. Tematy konferencji ustali Dziekan w porozumieniu z kierownikami Katedr i Dyrektorem Woj. Zakładu Weterynarii.
2. planowanie tematów badawczych do wspólnej realizacji przez pracowników wydziału i terenowych lekarzy weterynarii
3. przygotowanie tematów badawczych, których podjęcie przez terenowych lekarzy weterynarii mogłoby być podstawą do uzyskania przez nich stopnia doktora nauk weterynaryjnych

Otrzymują do wiadomości:

1. Dziekan Wydziału Weterynaryjnego
2. Dyrektor Woj. Zakładu Weterynarii
3. Kierownik Woj. Zakładu Higieny Wet.
4. Zrzeszenie Lekarzy i Techników Wet.
5. POP przy Woj. Zakładzie Wet.

Za Egzekutywę POP
przy Wydz. Wet. AR
we Wrocławiu

Wrocław, dnia 1 grudnia 1983 r.

Pan /1/

doc. dr h. c. Zdzisław Niepoda
w/m

Uprzejmie zapraszam na posiedzenie Rady Wydziału, które odbędzie się w dniu 13 grudnia 1983 r. o godz. 11,15 w sali posiedzeń Senatu.

Porządek dzienny:

1. Przyjęcie protokołu z posiedzenia Rady Wydziału, które odbyło się w dniu 14 czerwca 1983 r.
2. Współpraca Wydziału z terenem /ref. Wojewódzki Lekarz Weterynarii - dr Kazimierz Losiecka/.
3. Sprawy osobowe:
doc. dr habil. Zbigniew Michalski - sprawozdanie Komisji dot. wystąpienia z wnioskiem o wysunięcie do tytułu naukowego profesora nadzwyczajnego,
4. Doktoraty:
lek. wet. Tadeusz Woźniak - wszczęcie przewodu doktorskiego i powołanie promotora,
/WZ - Zielona Góra/
5. I. Wybory uzupełniające - 2 przedstawicieli Rady Wydziału do Senatu Uczelni:
a/ powołanie Przewodniczącego Zebrania Wyborczego,
b/ zgłoszenie kandydatów
c/ powołanie Komisji Skrutecznej
d/ głosowanie tajne
e/ ogłoszenie wyników
2x
II. Wybory przedstawiciela Rady Wydziału w skład Rady Bibliotecznej:
a/, b/, c/, d/, e/ jak wyżej.
- III. - Ustalenie udziału procentowego profesorów, docentów i doktorów habilitowanych wchodzących w skład Rady Wydziału,
- ustalenie ilości mandatów dla pracowników Wydziału nie będących nauczycielami akademickimi,
- ustalenie liczby pozostałych nauczycieli akademickich.
7. Sprawy bieżące, wolne wnioski i komunikaty.

D Z I E K A J E

Tadeusz Martynowicz
/doc. dr habil. Tadeusz Martynowicz/

Aneks do porządku dziennego:

Pkt 5. Stypendia naukowe:

dr Wiesława Chrzanowska

- przyznanie stypendium habilitacji

Zał.5

Doc. em. hab. J. Niejman

P O R O Z U M I E N I E

zawarte pomiędzy Akademią Rolniczą we Wrocławiu, reprezentowaną przez Rektora AR prof. dr hab. Henryka Balbierza i kvestora mgr Henryka Jarockiego a Wojewódzkim Zakładem Weterynarii, reprezentowanym przez dyrektora dr Kazimierza Łosieczkę i głównego księgowego mgr Sławomira Michalewskiego.

§ 1.

Wojewódzki Zakład Weterynarii we Wrocławiu powoła Państwowy Zakład Leczniczy dla Zwierząt, zlokalizowany na terenie Wydziału Wet. o początkowej obsadzie 2 lekarzy weterynarii i pracownika administracyjnego, z tym, że AR zastrzega sobie wpływ na dobór lekarzy wet. zatrudnionych w/w Zakładzie.

Zasięg terytorialnego działania: w zakresie lecznictwa - teren województwa wrocławskiego, w zakresie profilaktyki i zwalczania chorób zaraźliwych obszarem działania są osiedla: Swojczyce, Stachocim, Wojnow, Biskupin, Sępólno, Bartoszowice, Zalesie, Zaczysze, Dąbie, Popiele, Opadowice, Nowy Dom oraz gospodarstwo RZD Swojec.

§ 2.

Na bazie tej jednostki usługowej, Wojewódzkiego Zakładu Weterynarii tworzy się Poliklinikę Weterynaryjną. Wyposażenie jej należy do Wojewódzkiego Zakładu Wet.

§ 3.

Pracownicy PZLZ zatrudnieni w Poliklinice uczestniczyć będą na Wydziale Weterynaryjnym w części procesu dydaktycznego za co będą wynagradzani przez Wydział Weterynarii (Umowa-pracownik Polikliniki-Uczelnia).

§ 4.

Uczestnictwo PZLZ w procesie dydaktycznym nie może mieć negatywnego wpływu na zadania wynikające ze statutu PZLZ.

§ 5.

Wojewódzki Zakład Weterynarii zobowiązuje wszystkie podległe jednostki zgłaszania ciekawych i skomplikowanych przypadków chorobowych do ilki.

Zał.6

- 2 -

§ 6.

Wojewódzki Zakład Weterynarii w ramach Polikliniki Weterynaryjnej powoła w terminie późniejszym Kliniką Pracownię Konsultacyjną ZHW przy współdziałaniu pracowników naukowych Uczelni.

§ 7.

Wpływy finansowe z tytułu świadczonych przez PZLZ usług przekazywane są w całości do budżetu Wojewódzkiego Zakładu Weterynarii.

§ 8.

Wydział Weterynarii zapewni:

- 1) odpowiednie pomieszczenia lokalowe z telefonem (apteczka, sekretariat, pokój lekarzy, pokój dla studentów, pomieszczenie do sterylizacji);
- 2) środki transportu do przewozu studentów i zwierząt.

§ 9.

Wydział Weterynarii dostosuje program studiów do pracy PZLZ.

§ 10.

Integralną częścią porozumienia w formie załącznika będzie regulamin pracy Polikliniki Wet. a szczególnie zagadnienia kompetencyjne pracowników i Klinik Wydziału Weterynarii.

§ 11.

Rozwiązanie porozumienia może nastąpić za wypowiedzeniem jednej ze stron lub za obopólnym porozumieniem stron, w okresie pozostającym do zakończenia roku akademickiego nie krótszym niż 6 m-cy.

§ 12.

Ewentualne sprawy sporne rozpatrywane będą na szczeblu dykcji WZLW i Dziekana Wydziału Weterynarii AR.

§ 13.

Porozumienie wiąże obie strony od dnia zatwierdzenia go przez Senat AR.

DYREKTOR
Wojewódzkiego Zakładu Weterynarii
dr Kazimierz Łeszczyński
dr Kazimierz Łeszczyński

Wrocław, dnia

WOJEWÓDZKI ZAKŁAD WETERYNARIII
we Wrocławiu
ul. Jaszczowicka 45 - tel. 67-70-16111
skr. pocz. 2016
50-983 Wrocław
-0092686-

DYREKTOR
[Signature]
1987.05.20

R E G U L A M I N

Polikliniki Weterynaryjnej Akademii Rolniczej we Wrocławiu

- 1/ Poliklinika Weterynaryjna prowadzi działalność:
 - a) w zakresie profilaktyki i leczenia zwierząt zgodnie z ustawą o zakładach leczniczych dla zwierząt (Dz. Urz. M.R. nr 4, poz. 207 wraz z późniejszymi zmianami,
 - b) dydaktyczną w zakresie praktycznego przygotowania studentów do wykonywania zawodu.
- 2/ Poliklinika Weterynaryjna pod względem organizacyjno-finansowym jest jednostką składową Oddziału Terenowego WZWeT. Wrocław. W tym zakresie obowiązują przepisy regulaminu i statutu WZWeT.
- 3/ Działalność dydaktyczną realizuje kierownik Polikliniki według wytycznych przekazanych przez dziekana wydziału weterynaryjnego w porozumieniu z kierownikami klinik.
- 4/ Poliklinika znajduje się w pomieszczeniu Kliniki Chorób Wewnętrznych Wydziału Wet.
- 5/ Poliklinika jest czynna od 7,30 - 15,10 w dni robocze i przyjmuje wszystkie zgłoszenia z terenu województwa wrocławskiego.
W innych terminach zgłoszenia załatwiają właściwe terenowo lecznice dyżurujące. Poliklinika nie prowadzi leczenia stacjonarnego i ambulatoryjnego, małych zwierząt, co wchodzi w zakres działania poszczególnych klinik weterynaryjnych.
- 6/ W pracy dydaktycznej - sposobie jej wykonywania pracownicy Polikliniki podlegają kierownikowi Katedry i Kliniki Chorób Wewnętrznych i zgodnie z umową o pracę oraz zakresem czynności o dodatkowej działalności dydaktycznej obowiązani są do ścisłego wywiązywania się z nałożonych obowiązków.
- 7/ Pracę ze studentami w terenie prowadzi pracownik Polikliniki korzystając w wyjazdach w teren z samochodu służbowego przeznaczanego do tego celu lub własnego. Do przypadków szczególnie ciekawych dydaktycznie studenci dowożeni będą mikrobusem lub autobusem, bądź też zwierzę transportem AR i najęta jej koszt dostarczone będzie do Kliniki.
W tych przypadkach poza lekarzem terenowym konieczna jest obecność przy badaniu i leczeniu pracownika naukowego danej Kliniki.
- 8/ Student w czasie zajęć w Poliklinice podlega regulaminowi pracy WZWeT.

Załącznik 7

- 9/ Studenci biorący udział w zajęciach terenowych wyposażeni są w odzież ochronną i obuwie przez Wydział Weterynarii.
- 10/ W razie działalności profilaktycznej obszarem działania są osiedla: Swojczyce, Strachocim, Wojnów, Biskupin, Sępólno, Bartoszkówice, Zalesie, Zaczysze, Dąbie, Popiele, Opatowice, Nowy Dom, oraz gospodarstwo RZD Swojec.
- 11/ Na obszarze wymienionym w poz. 10 kierownik Polikliniki jest odpowiedzialny za zwalczanie chorób zwierzęcych stosownie do obowiązujących w tym zakresie przepisów.

DYREKTOR
Wojewódzkiego Zarządu Weterynarii
[Signature]
dr Kazimierz Łosieczka

WOJEWÓDZKI ZARZĄD WETERYNARII
we Wrocławiu
ul. Janaszowska 48 - tel. 67-70-16117
skr. pocz. 2016
50-983 Wrocław
-0092686-

DYREKTOR
[Signature]
[Signature]

A n e k s nr 1

do porozumienia zawartego pomiędzy Akademią Rolniczą
we Wrocławiu a Wojewódzkim Zakładem Weterynarii doty-
czącego utworzenia Polikliniki Weterynaryjnej.

§ 8 Porozumienia otrzymuje brzmienie:

" Wydział Weterynarii zapewni:

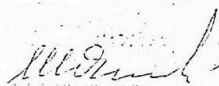
1. odpowiednie pomieszczenia lokalowe z telefonem /apte-
ka, sekretariat, pokój lekarzy, pokój dla studentów,
pomieszczenie do sterylizacji/.

Wszystkie pomieszczenia są użytkowane przez WZWat
bezpłatnie, drobne naprawy oraz bieżące konserwacje
pomieszczeń i urządzeń wykonuje AR, natomiast remonty
bieżące /w tym adaptacje/ będą wykonywane w uzgodnie-
niu z Dziekanem Wydziału Weterynarii AR przez WZWat
z jego środków finansowych.

2. środki transportu do przewozu studentów i zwiarząt"

Wrocław, dnia 1986.04.22.

CEA
nr 6
nr 27

Dyrektor
Wojewódzki Zakład Weterynarii
we Wrocławiu

WOJEWÓDZKI ZAKŁAD WETERYNARII
we Wrocławiu
ul. Janiszewskiego 48 - tel. 57-70-14 113
dla poczty 2016
50-983 Wrocław
- 00 92 68 2

0001867
AKADEMIA ROLNICZA
ul. Janiszewskiego 8
tel. 22 93 22 22 - tel. 0713227
50-375 WROCŁAW

Zał.8

Wrocław, dnia 16.XII.1985 r.

Dyrektor Administracyjny AR

mgr Marian Rybarczyk

Zgodnie z realizacją porozumienia zawartego pomiędzy Akademią Rolniczą we Wrocławiu i Wojewódzkim Zakładem Weterynarii we Wrocławiu dotyczącego powołania Polikliniki na Wydziale Weterynaryjnym AR z 12 lipca 1984 r. uprzejmie proszę Pana Dyrektora o przydzielenie do ciągłej dyspozycji Polikliniki ambulansu do transportu zwierząt (§ 8 Porozumienia i punkt 7 Regulaminu Polikliniki).
Możliwość korzystania z ambulansu przez inne jednostki winna być tylko po uprzednim uzgodnieniu z Kierownikiem Polikliniki.

Załącznik 9

Regulamin Polikliniki Weterynaryjnej
przy Katedrze i Klinice Chorób Wewnętrznych
Wydziału Medycyny Weterynaryjnej
Akademii Rolniczej we Wrocławiu

Rozwiązanie w dn. 31.12.1990 r. Wojewódzkiego Zakładu Weterynarii we Wrocławiu powoduje wygaśnięcie porozumienia zawartego między AR we Wrocławiu a WZW-et, dotyczącego działalności Polikliniki Weterynaryjnej.

Postanowienia Ogólne

Celém zapewnienia studentom Wydziału Medycyny Weterynaryjnej we Wrocławiu możliwości szerokiego kontaktu z praktyką zawodową w zakresie leczenia i profilaktyki dużych zwierząt oraz zapewnienia dopływu chorych zwierząt jako materiału do ćwiczeń odbywanych w Klinikach Wydziału postanawia się:

Powołać z dn. 1.01. 1991 r. Poliklinikę Weterynaryjną w ramach Katedry i Kliniki Chorób Wewnętrznych AR we Wrocławiu na zasadach pracowni.

- I. Poliklinika Weterynaryjna na zasadzie pracowni podlega merytorycznie i administracyjnie Kierownikowi Katedry i Kliniki Chorób Wewnętrznych.
- II. Obsadę osobową pracowni "Poliklinika Weterynaryjna" stanowi personel zatrudniony na etatach nauczycieli akademickich w grupie pracowników dydaktycznych, do którego obowiązków należy praktyczne szkolenie studentów w ramach załatwianych zgłoszeń terenowych, w tym także postępowanie w zakresie chorób zwalczanych z urzędu na terenie działania Polikliniki.
Ilość etatów dydaktycznych reguluje liczba godzin dydaktycznych, wynikająca z prowadzonych zajęć, zgodnie z Ustawą o Szkolnictwie Wyższym.

Personel administracyjny stanowić będzie jedna osoba w ramach pełnego etatu. W ramach pracowni przewidziane jest stanowisko Kierownika Polikliniki, którego obowiązki pełni jeden z nauczycieli akademickich. Obowiązki kierownika Polikliniki i pozostałych nauczycieli akademickich określa Ustawa o Szkolnictwie Wyższym, Statut AR oraz Regulamin Polikliniki zatwierdzony przez Radę Wydziału Medycyny Weterynaryjnej AR we Wrocławiu.

Obowiązki personelu administracyjnego regulują ogólne przepisy Uczelni oraz szczegółowy zakres obowiązków określony przez Kierownika Katedry i Kliniki Chorób Wewnętrznych.

Załącznik 10

III. Poliklinika Weterynaryjna jest czynna dla zgłoszeń terenowych w godz. od 8⁰⁰ do 15⁰⁰ w dni robocze. W godzinach popołudniowych i nocnych oraz w dni ustawowo wolne od pracy pracownicy Polikliniki i Klinik Wydziału Medycyny Weterynaryjnej pełnią dyżury pod telefonem, za co otrzymują dodatkowe wynagrodzenie, zgodnie z Zarządzeniem Nr 24 Rektora Akademii Rolniczej.

Plan dyżurów i zabezpieczenia terenu ustala Kierownik Polikliniki po akceptacji przez Kierownika Katedry i Kliniki Chorób Wewnętrznych.

Odpłatność za czynności usługowe będzie rozliczana zgodnie z Zarządzeniem Nr 3 MEN i stosownym Zarządzeniem Rektora.

IV. Terenem działania Polikliniki w zakresie lecznictwa i profilaktyki dużych zwierząt będzie miasto Wrocław, Rolnicze Zakłady Doświadczalne, PGO Marianów, PGR Osobowice oraz inne gospodarstwa rolnicze.

Szczegółowy zasięg terenu zostanie określony na podstawie podziału terytorialnego, dokonanego przez Izby Lekarskie, w porozumieniu z Wojewódzkim Lekarzem Weterynarii.

Pracownicy Polikliniki są zobowiązani do kierowania do klinik zwierząt na leczenie specjalistyczne i stacjonarne.

V. Poliklinika Weterynaryjna będąc integralnym składnikiem Akademii Rolniczej obejmuje swym działaniem Rolnicze Zakłady Doświadczalne.

VI. Podstawą ustalania cennika za usługi weterynaryjne świadczone przez Poliklinikę będzie ogólnie obowiązujący cennik z korektami dostosowanymi do potrzeb dydaktyki i samofinansowania się. Za świadczone usługi wystawiane będą rachunki, zgodnie z obowiązującymi przepisami finansowymi.

VII. Zgłoszenia wizyt do chorych zwierząt przyjmowane będą przez Poliklinikę w ciągu całej doby.

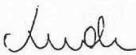
VIII. Działalność administracyjną i finansową w Poliklinice prowadzić będzie pracownik administracyjny Polikliniki.

IX. Materialnie za leki i sprzęt weterynaryjny odpowiada Kierownik Polikliniki.

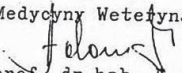
X. Zajęcia polikliniczne odbywają się w blokach na V i VI roku w wymiarze łącznym 40 godz. na studenta, w 3 osobowych grupach, w 2 semestrach. Zajęcia kończą się obowiązkowym zaliczeniem z oceną po każdym semestrze.

- XI. W przypadkach uzasadnionych pracownicy Polikliniki mogą zostać zobowiązani przez Kierownika Katedry do prowadzenia zajęć dydaktycznych w ramach Katedry Chorób Wewnętrznych, tak aby nie kolidowało to z podstawową działalnością profilaktyczno - leczniczą.
- XII. Dyrektor Administracyjny AR Wrocław w porozumieniu z Kierownikiem Katedry Chorób Wewnętrznych ustali w odrębnym trybie wysokość odpłatności za 1 km. przejechany samochodem prywatnym, używanym do celów służbowych tj. do świadczenia usług weterynaryjnych i równoczesnego dowozu nim 3 studentów. Odpłatność ta w całości wypłacana będzie lekarzowi wykonującemu usługę przy użyciu własnego samochodu.

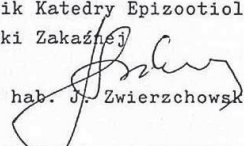
1. Kierownik Katedry i Kliniki
Chirurgii

prof. dr hab. R. Badura

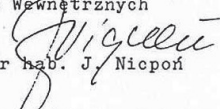
Dziekan Wydziału
Medycyny Weterynaryjnej

prof. dr hab. E. Adamczyk

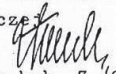
2. Kierownik Katedry Epizootiologii
i Kliniki Zakaźnej

doc. dr hab. J. Zwierzchowski

3. Kierownik Katedry i Kliniki
Chorób Wewnętrznych

doc. dr hab. J. Nicpoń

4. Kierownik Katedry Patologii
Rozrodu Zwierząt i Kliniki
Położniczej

prof. dr hab. Z. Samborski.

Zarządzenie nr 5

Rektora Akademii Rolniczej we Wrocławiu z dnia 5 lutego 1991 r. w sprawie utworzenia w Katedrze i Klinice Chorób Wewnętrznych Polikliniki.

Na podstawie art.49 ust.2 ustawy z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym (Dz.U.nr 65, poz.385) oraz uchwały Senatu AR nr 2 z dnia 21 grudnia 1990 r. dot. ustaleń Senatu w sprawach regulacji statutowej obowiązujących do czasu uchwalenia statutu oraz pozytywnej opinii Senatu w sprawie utworzenia Polikliniki w Katedrze i Klinice Chorób Wewnętrznych zarządza się co następuje:

§ 1

1. Z dniem 1 stycznia 1991 r. tworzy się w ramach Katedry i Kliniki Chorób Wewnętrznych Poliklinikę działającą na zasadach Pracowni.
2. Poliklinika jest jednostką organizacyjną Katedry i Kliniki Chorób Wewnętrznych i korzysta z jej symbolu organizacyjnego. tj.WKW.

§ 2

Wykonanie zarządzenia powierza się Kierownikowi Katedry i Kliniki Chorób Wewnętrznych.

Rektor

Prof.dr habil.inż.Jerzy Kowalski

Otrzymują:
w/g rozdzielnika

Zał.12

Wrocław, dnia 17.12.1990 r.

Prof. dr hab. Jerzy Kowalski
Rektor Akademii Rolniczej
w miejscu

Przedkładając do podpisu zarządzenie w sprawie zasad dodatkowego wynagrodzenia pracowników Wydziału Medycyny Weterynaryjnej za usługową działalność leczniczą, profilaktyczną i diagnostyczną łączącą się z działalnością dydaktyczno-naukową, przedkładam dwa warianty uregulowania spraw dyżurów i wynagrodzeń za te dyżury :

- I wariant - dyżury pełnione wyłącznie w ambulatoriach przez całą dobę i wynagrodzenie zgodne z zasadami określonymi w zał. nr 3 do rozporządzenia z 17 października 1990 r. w sprawie wynagradzania nauczycieli akademickich.
- II wariant - 5 godzinne dyżury codzienne pełnione w ambulatoriach i wynagrodzenie zgodne z zasadami określonymi w wariantcie I. W pozostałych godzinach dyżury w domu na telefon (zapewniającej pomoc weterynaryjną przez całą dobę) z 20 % wynagrodzeniem liczoną jak za dyżur pełniony w ambulatorium.

Przepisy prawne nie przewidują zasad wynagradzania za dyżury domowe. Wariant II zapewni także pomoc weterynaryjną przez całą dobę i jest bardziej opłacalny ekonomicznie niż wariant I.

KIEROWNIK
Katedry i Kliniki Chirurgii
[Signature]
prof. dr habil. Ryszard Dądura

KIEROWNIK
Katedry i Kliniki Chirurgii
[Signature]
prof. dr hab. Stanisław Samborski

KIEROWNIK
Katedry i Kliniki Chirurgii
[Signature]
prof. dr hab. Andrzej Nikiel

KIEROWNIK KATEDRY
Epidemiologii i Kliniki Chorób Zakaźnych
[Signature]
doc. dr habil. Jan Zwierzechowski

Zał.13

AKADEMIA ROLNICZA WE WROCŁAWIU
WYDZIAŁ MEDYCYNY WETERYNARYJNEJ
ul. pl. Grunwaldzki 47.

POLIKLINIKA
WETERYNARYJNA.

oferuje fachowe usługi lekarsko - weterynaryjne
na zasadach wizyt domowych

CODZIENNIE
DWADZIEŚCIA CZTERY GODZINY
NA DOBĘ.

ZGŁOSZENIA TELEFONICZNE ► ► ► **22 -92-14.**

KONKURENCYJNE CENY !!!
BEZKONKURENCYJNA JAKOŚĆ USŁUG !!!
UDZIELAMY POMOCY WSZYSTKIM GATUNKOM
ZWIERZĄT !!!

Zał.14